

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

A B C

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmicki, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu: św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 597 P

Poznań, sobota dnia 30 grudnia 1933

Rok XXVIII

Poznań, 29 grudnia.

Ku zbrojnemu pokojowi

Podróż angielskiego ministra spraw zagranicznych sir Johna Simona do Paryża i Rzymu ma przygotować grunt do załatwienia propozycji niemieckich w sprawie zbrojeń. Propozycje te — jak wiadomo — zostały sformułowane na piśmie i wręczone ambasadorowi francuskiemu w Berlinie.

Niemcy domagają się zezwolenia na utrzymywanie 300 tysięcznej armii z jednoroczną służbą wojskową. Armja ta zastąpiłaby po pewnym czasie Reichswehrę. Rząd Rzeszy chce uzyskać poza tem zupełną swobodę zbrojenia się, jedynie gotów jest zrezygnować z broni najcięższego kalibru, ale zapewne tylko narazie. Wzajemnie wyrażają w Berlinie zgodę na przyjęcie automatycznej kontroli nad swymi zbrojeniami, a nawet nad swemi oddziałami hitlerowskimi, o ile taka sama kontrola obowiązywać będzie inne państwa. Poza tem ofiarowują wszystkim swoim sąsiadom paktu nieagresji na lat 10.

W Anglii uznano te propozycje za nadające się do dyskusji. Wynika to jasno z mowy, wygłoszonej przed świętami w izbie gmin przez sir Johna Simona. Znana polityka, wadliwa Wielkiej Brytanii znowu się odzywa. Niemcy uzyskują od Anglii zezwolenie na zbrojenia, a dla Francji uratuje się — Ligę Narodów. Bo w rozumieniu angielskim warunkiem przyjęcia propozycji kanclerza Hitlera winien być powrót Rzeszy do Gemwy.

We Francji opinia jest rozdwojona, przyczem podział nastąpił już nie według stronnictw, gdyż zarówno na lewicy, jak i na prawicy wytworzyły się sprzeczne kierunki.

Minister Daladier i wybitny poseł prawicowy Ybarnageray są za bezpośrednimi rozmowami. Uważają oni, że na Ligę Narodów nie warto już liczyć, bo zbankrutowała. Pakt czterech stanowi natomiast bardzo niebezpieczną pułapkę dla polityki francuskiej. Lepiej też nie zdawać się na kosztowne pośrednictwo Londynu i Rzymu, lecz w cztery oczy szukać porozumienia z Berlinem. Twierdzą oni poza tem, że Niemcy i tak się uzbroją, lepiej więc mieć z nimi w tej sprawie konwencje, niż pozostawiać zbrojenia wogóle poza prawem.

Kierunek sprzeciwiający się wszelkim dyskusjom bezpośrednim z Rzeszą hitlerowską, reprezentuje dziś przedewszystkiem p. Herriot, popierany w tem przez p. Bluma, który kieruje się przedewszystkiem motywami socjalistycznymi. Kierunek ten zwyciężył narazie w rządzie, który zajął stanowisko bardziej zdecydowane, niż kiedykolwiek, ale znawcy stosunków francuskich będą niewątpliwie zalecali unikanie złudzeń co do dalszych posunięć oficjalnych.

Nie znaczy to wszakże, aby polityka francuska cierpiała dziś na złudzenia. Lecz się ona bardzo szybko z

Łabędziewicz skazany na karę śmierci

Zbrodniarz przyjął wyrok spokojnie i odwołał się do łaski Prezydenta

Poznań, 29 grudnia.

Zgodnie z zapowiedzią, nastąpiło w dniu dzisiejszym ogłoszenie wyroku na mordercę śp. Marji Ogrodowskiej i Stasia Ogrodowskiego w sądzie okręgowym o godzinie 11 m. 15 przed południem.

Na dłuższy czas przed rozprawą gromadziły się dookoła gmachu sądowego tłumy ciekawych, a sala sądowa wypełniła się jak podczas pierwszego dnia rozprawy liczną publicznością i sprawozdawcami prasowymi. Punktualnie o godz. 11 m. 15 przewodniczący procesu prezes Kornicki przystąpił do odczytywania wyroku.

W imieniu Rzeczypospolitej sąd okręgowy w Poznaniu, jako trybunał doraźny, uznał oskarżonego **Kazimierza Łabędziewicza** winnym, że w dniu 3 października rb. kilkakrotnie uderzeniem młotką szewskiego i zadziernięciem ręcznika na szyi śp. Marji Ogrodowskiej spowodował jej śmierć przez uduszenie, a w godzinach popołudniowych około godz. 16 **udusił oburącz trzymając za szyję śp. Stanisława Ogrodowskiego**, czem dopuścił się zbrodni z art. 255 k. k. par. 1 i w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o sądach doraźnych skazał go na karę śmierci przez powieszenie, utratę praw obywatelskich na zawsze, zwolnił go od kosztów sądowych i postanowił zwrócić mu znajdującą się jako dowód rzeczowy w procesie kołszule.

Sąd, rozważając wyniki przewodu sądowego, wiarogodne zeznania zaprzysiężonych świadków, orzeczenia biegłych i fotografie oraz przyznanie się oskarżonego do winy, ustalił następujący stan faktyczny: Przypadek zrzucił, iż dnia 12 września rb. oskarżony Łabędziewicz napotkał Stanisława Ogrodowskiego w stanie podchmelnym i udał się do jego mieszkania, by zawiadomić śp. Marję Ogrodowską o stanie męża. W czasie kilkakrotnej bytności u śp. Marji Ogrodowskiej oskarżony poznał stosunki materialne i małżeńskie swej ofiary. Przy końcu września powziął zamiar zabicia Ma-

rii Ogrodowskiej. Zabrał młotek z mieszkania Świątkowskich, ukrył go na Górze Przemysława, a następnie w rannych godzinach, dnia 3 października, udał się z młotkiem, jako narzędziem mającej nastąpić zbrodni, do mieszkania śp. Ogrodowskiej. Po wyjściu Stasia do szkoły, oskarżony rozmawiał czas jakiś z śp. Marją, poczem zniemacka kilkakrotnie uderzył ją młotkiem w głowę. Leżącą nieprzytomnie na ziemi zadziernął na szyi ręcznik tak silnie, że ją udusił. (Oskarżony w czasie wczorajszej rozprawy kategorycznie zaprzeczał, jakoby zadziernął ręcznik na szyi swej ofiary. Ponieważ jednak tłumaczenie to stało w rażącej sprzeczności ze zeznaniami w czasie śledztwa, sąd nie dał wiary wczorajszym tłumaczeniom się i przyjął jako powód śmierci śp. Marji Ogrodowskiej, według orzeczenia sąwców, uduszenie).

Po popełnieniu mordu oskarżony wziął sztyfionierki kwotę około 150 zł, zamknął mieszkanie, klucze, młotek i portmonetkę damską porzucił nad Wartą. Część pieniędzy dał Świątkowskiej, a resztę wydał bądź to na sutą kieszonkę, bądź to na mające nastąpić w Poznaniu. Wiedząc, że Staś Ogrodowski może być niebezpiecznym świadkiem, udał się przed szkołę, do której Staś uczęszczał, i opowiadaniem o ciotce, znajdującej się wraz z matką na Golecinie, pociągnął dziecko za sobą na odludne miejsce nad Bogdanką, gdzie dokonał potwornego uduszenia.

Sąd na podstawie wyniku przewodu sądowego doszedł do przekonania, iż oskarżony **potrzebował pieniędzy dla Świątkowskiej** względnie Świątkowskiego na spłnienie płodu i **to było powodem popełnienia zbrodni, a nie rzekome wzburzenie na śp. Marję Ogrodowską**, za jej rzekome nastawienie na życie męża. Szczególnie sąd dał wiarę zeznaniom świadka Brychcovej Julji, do której zwracała się Ogrodowska mówiąc: „**że przychodzi do niej jakiś człowiek, który wygląda na zbrojnego i że n' ma do niego zaufania**”. Sąd przyjął na podstawie przyznania się oskar-

żonego, iż oskarżony wiedział o pieniądzach swej ofiary i o miejscu przechowania ich.

Na powyższych podstawach sąd doszedł do przekonania, że oskarżony **zabił śp. Marję Ogrodowską, by zabrać pieniądze, a więc w chęci zysku**, a Stasia Ogrodowskiego, aby **usunąć niewygodnego świadka**. Sąd nie uwzględnił tłumaczenia się oskarżonego wzburzeniem i nieświadomością co czynił. — Przeciwno temu tłumaczeniu się przemawiają dobitnie zeznania oskarżonego, który dość dokładnie pamięta szczegóły swych czynów, przeciąg czasu pomiędzy pierwszą a drugą zbrodnią, staranne ukrycie zwłok śp. Stasia w osamotnionem miejscu, oraz przebiegający się w działaniu plan. Poza tem zgodnie z orzeczeniem profesorów Horoszkiewicza i Borowieckiego sąd uznał, iż oskarżony w chwili czynu jak i obecnie był zdrow na umyśle. Wobec tego, że oskarżony działał z zamiarem pozbawienia życia i zamiar swój wykonał, a czynny jego stanowią zbrodnie z art. 225 k. k., sąd po uwzględnieniu okoliczności obciążających jak: kilkakrotne kary za kradzież i rabunek, zabicie dwu osób, wysokość kwoty skradzionej — i łagodzące jak: przyznanie się do winy, orzekł w myśl przepisów o postępowaniu doraźnem karę śmierci przez powieszenie.

Oskarżony Łabędziewicz po pierwszych słowach wyroku **padł na ławę oskarżonych** i w tym stanie wśród zupełnego milczenia pozostał aż do końca odczytywania motywów wyroku.

Wyrok trybunału doraźnego jest prawomocny. Skazanemu przysługuje prawo odwołania się do łaski Prezydenta Rzplitej. Skazany skorzystał ze swego uprawnienia **a obrońca adwokat Gayda udał się do telefonu, by uzyskać połączenie z Warszawą**. Jeśli odpowiedź będzie niekorzystna dla skazanego zbrodniarza, należy spodziewać się jeszcze dziś wykonania wyroku.

Wyrok sądu doraźnego wywołał wielkie poruszenie wśród tłumów oczekujących go.

rodzaju polityki?

I czy można przeciwstawić jako realną kompensatę te nowe paktu faktycznym zbrojeniom Rzeszy? Raczej coraz bardziej umacnia się opinia, że Niemcy gotowe są podpisać nowe zobowiązania pokojowe, bo same pragną odprężenia dla możliwości zbrojenia się.

Odprężenia pragną dziś wszyscy, ale wszyscy widzą coraz wyraźniej, do czego zmierza się w Niemczech. Pakty nieagresji zostaną zapewne podpisane jako dowód oczywistego faktu, że w najbliższym czasie wojna nie zagraża Europie. Ale wszyscy kontrahenci zgodzą się też, że okres nieagresji będzie zarazem okresem pokoju zbrojnego. Nawet spokojna i neutralna Szwajcaria podnosi stan swego wojska.

A cóż mówić o innych państwach, których czujność będzie jeszcze bardziej uzasadniona? Nie potrzeba być uprzedzonym dla zachowania dużej ostrożności. Niebezpieczeństwa są jasno sformułowane. Sir Austin Chamberlain w przemówieniu, o którym już wspominaliśmy, oświadczył, że nie należy zamykać możliwości rewizji trak-

tatów. Prasa angielska podjęła skwapliwie ten temat. Londyński „Times”, który na pretensję do Francji i Polski, że oba te państwa odnoszą się z rezerwą do propozycji Hitlera, pisze jednocześnie, że „prawdziwa pacyfikacja” w Europie nastąpi dopiero wówczas, gdy przystąpi się „szczerze” do rewizji traktatów, gdyż „pokój narzucony” musi być zastąpiony pokojem, który powstanie na drodze dobrowolnych rokowań. Jedynym życzeniem „Times’a” pod adresem rewizjonistów jest to, by nie żądali — pełnego powrotu do stanu przedwojennego. Jeszczeby tego brakowało!

Takie tendencje panują w Anglii, która z lubością patronuje nowemu przygotowującemu się kompromisowi. Świadczą one, że okres nieagresji, czy też pokoju zbrojnego nie będzie okresem spokoju, i że nawet oczekiwane odprężenie będzie dość iluzoryczne. Czy warto więc zawierać te wszystkie nowe układy? Pytanie to wogóle nie powstałoby, gdyby istniała wola zmuszenia Niemiec do szanowania traktatu wersalskiego, z którego zostają już tylko przepisy terytorjalne.

Prez. Roosevelt o pokoju

*Wielka mowa, wygłoszona na bankiecie fundacji imienia prez. Wilsona w Waszyngtonie
Trzy zalecenia sternika Stanów Zjednoczonych*

London. (PAT.) Wczoraj wieczorem na bankiecie, wydanym przez fundację imienia prez. Wilsona w Waszyngtonie wygłosił wielką mowę, poświęconą sprawie pokoju prezydent Roosevelt.

Zdaniem Roosevelta altruistyczny i wysoce idealistyczny program pokojowy prezydenta Wilsona nie został zrealizowany tak, jak sobie wyobrażał zmarły. Nadmierny wzrost dążeń nacjonalistycznych wśród różnych narodów zamiast zbliżyć, tak jak pragnął prezydent Wilson, oddalił Amerykę od współpracy międzynarodowej.

Dziś jednak w obliczu poważnej sytuacji międzynarodowej Ameryka więcej i bardziej otwarcie współpracuje z Ligą Narodów, niż kiedykolwiek przedtem. Liga Narodów stała się obecnie podporą w strukturze pokoju wszechświatowego.

„Nie jesteśmy członkami Ligi — mówił Roosevelt — i nie zamierzamy do niej wstąpić, ale współpracujemy z Ligą w każdej kwestii, która nie jest ściśle polityczna i która w oczywisty sposób wyraża poglądy i dobrą wolę narodów w odróżnieniu od poglądów i korzyści przywódców politycznych oraz klas uprzywilejowanych lub ich imperialistycznych celów.

„Ludność świata w 90 proc. jest zadowolona ze swoich granic terytorjalnych i gotowa zmniejszyć swoje zbrojenia, jeśli każdy naród dokona. Pokój wszechświatowy zagrożony jest przez pozostałe 10 proc., co do których istnieje obawa, że pójdą za swoimi przywódcami, domagającymi się ekspansji terytorjalnych kosztem sąsiadów i nie chcącymi ograniczyć zbrojeń. Gdyby te 10 proc. mogły być przekona-

ne przez owe 90 proc., aby myślały samodzielnie i nie dały się prowadzić na pasku, to na świecie zapanowałby prawdziwy pokój.”

Na zakończenie prezydent Roosevelt wysunął następujące trzy zalecenia dla osiągnięcia pokoju światowego:

1) Niechaj każdy naród zgodzi się w kilkuletnim okresie stopniowo usunąć wszelką broń ofensywną, będącą w jego posiadaniu i nie wytwarzać dodatkowo. Nie zabezpiecza to jeszcze żadnego narodu przed inwazją, o ile nie zostanie przyznane mu prawo wzmocnienia własnych granic trwałymi fortifikacjami i o ile nie będzie wprowadzona stała inspekcja międzynarodowa dla przekonania się, że sąsiedzi nie wytwarzają i nie utrzymują zbrojeń w celach wojny ofensywnej.

2) Niech każdy naród złoży deklarację, że nie pozwoli swoim siłom

zbrojnym przekroczyć granic kraju i przejść na obce terytorjum. Wykroczenie przeciwko temu zobowiązaniu byłoby traktowane przez ludzką, jako akt napaści i dlatego musiałoby wywołać potępienie całej ludzkości.

3) Oczywiście jest, że żadne porozumienie powszechne nie będzie miało wartości, o ile nie przystąpią do niego wszystkie bez wyjątku państwa drogą uroczystych zobowiązań. Gdyby więc takie porozumienie zostało przyjęte przez olbrzymią większość państw z tem, że wejdzie ono w życie tylko wtedy, gdy zostanie podpisane przez wszystkich, to wówczas byłoby stosunkowo łatwo ustalić, które państwa chcą podkreślić swoją przynależność do grona mniejszości, wciąż jeszcze wierzącej w siłę miecza dla celów inwazji i atakowania swoich sąsiadów.

Stanowisko Angli i Włoch

Paryż (PAT). Koła polityczne twierdzą, że gabinet angielski wysłanie w najbliższych dniach do rządu Rzeszy notę w sprawie rozbrojenia, domagając się, aby rozmowy w tej sprawie odbywały się w ramach Ligi Narodów. Z ogólnymi wytycznymi tej noty ambasador brytyjski w Paryżu lord Tyrrell miał zapoznać min. Paul Boncoura i bawiacego w Paryżu min. belgijskiego Hymansa.

Paryż (PAT). Dzienniki donoszą z Rzymu, że ambasador brytyjski w Rzymie Drummond, który przybył na wyspę Capri, przywiózł min. Simonowi list Mussoliniego, zawierający życzenia noworoczne i zapraszający go do Rzymu na 4 stycznia celem odbycia konferencji na temat głównych zagadnień polityki europejskiej.

W związku z powyższą informacją prasa francuska donosi, że zdaje się nie ulegać wątpliwości, iż podstawy projektowanego kompromisu w sprawie rozbrojenia będą zbliżone do tezy angielskiej, która celem pogodzenia poglądów Paryża i Berlina przyznaje Niemcom prawo do uzbrojenia się i żąda od Francji częściowego rozbrojenia.

Żywcem zasypani

Katowice. (PAT.) W czasie budowy szybu w kopalni „Polska” w Małej Dąbrowce obsuła się ziemia i zawałki się rusztowanie. Z zatrudnionych 5 murarzy, jeden z nich Franciszek Banasiak zdołał uratować się, wydostawszy się po linie na powierzchnię.

Francja daje odprawę Niemcom

Żądania dozbrojeniowe Rzeszy są nie do przyjęcia, a dyskusja może się toczyć tylko w ramach Ligi Narodów — Francja ponawia swe propozycje z września b. r. — Rozmowy Paul Boncoura

Paryż. (Tel. wł.) Francuski minister spraw zagranicznych przyjął wczoraj ambasadora w Berlinie, którego poinformował o stanowisku rządu wobec żądań Rzeszy względnie wysuniętych przez nią propozycji celem nawiązania bezpośrednich rokowań między obu krajami.

Jak donosi „Petit Parisien” rząd przygotowuje obecnie treść odpowiedzi francuskiej, którą otrzyma natychmiast ambasador François Poncet, aby mógł ją doręczyć rządowi niemieckiemu w Berlinie.

Paryż. (PAT.) W kołach politycznych twierdzą, że instrukcje dla przybyłego do Paryża ambasadora François Poncet zawierać będą następujące tezy:

Rząd francuski wyraża zadowolenie z rozmów, które rzuciły światło na pewne sprawy, i skłonny jest, o ile zostaną nawiązane kontakty międzynarodowe, do wymiany poglądów w tych kwestiach, co pozwoli zmanifestować pokojową wolę Francji. Gabinet francuski z zadowoleniem przyjmuje, potwierdzoną przez kanclerza Hitlera, chęć wzmocnienia paktów nieagresji między narodami Europy i gotowość ustanowienia wzajemnej i ogólnej kontroli ich zbrojeń. Niestety rząd francuski musi stwierdzić, że Niemcy z góry stawiają warunki, których uwzględnienie musiałoby utrudnić wszelkie porozumienie. Domagają się mianowicie 300.000 armji, utrzymania organizacji paramilitarnych S. A. i S. S. oraz prawa posiadania materiału wojennego dla powyższej 300.000 armji. Wszystkie te żądania pozostają w sprzeczności z pracami konferencji roz-

brojeniowej w Genewie. Francja nie może przyjąć żądania uzbrojenia się Niemiec. Jest to bowiem sprzeczne z istotą zadania konferencji rozbrojeniowej, zwołanej do Genewy w wykonaniu Traktatu Wersalskiego przez Ligę Narodów.

Rząd francuski nie podziela sceptycyzmu kierowniczych sfer niemieckich w sprawie rezultatów konferencji rozbrojeniowej i jest zdania, że tylko w ramach Ligi Narodów i na drodze redukcji zbrojeń można zorganizować bezpieczeństwo międzynarodowe, które stanowi podstawę uznania zasady równouprawnienia. Właśnie w celu przygotowania ostatecznej konwencji gabinet paryski gotów jest przystąpić do wszelkich rozmów z państwami zainteresowanymi. Aby dać wreszcie dowód namacalny swej dobrej woli, rząd francuski ponawia uroczyste konkretne propozycje rozbrojeniowe, ustalone podczas rozmów francusko-angielskich w dniach 23 i 24 września b. r.

Propozycje te przewidują czteroletni okres, podczas którego wszystkie armje europejskie zostałyby ujednolicono według jednego określonego typu o krótkim, jednakowym dla wszystkich państw terminie służby wojskowej.

Według tego projektu, Niemcy posiadałyby 200 tysięczną armję regularną z wyłączeniem organizacji paramilitarnych, wyposażoną w materiał defensywny, lekki, odpowiadający jej efektywności (mitraljezy i armaty 105 milimetrowe). Francja zachowałaby 200 tysięczną armję kontynentalną i 200 tysięcy żołnierzy w kolonjach z dotychczasowym materiałem. Podczas tego

pierwszego, czteroletniego okresu trwania konwencji, byłaby ustanowiona stała kontrola wzajemna wszystkich armji europejskich.

W drugim czteroletnim okresie, na podstawie rezultatów, osiągniętych przez kontrolę w okresie poprzednim, Niemcy otrzymałyby prawo posiadania wszelkiego rodzaju broni defensywnej, a więc czołgów i samolotów, natomiast inne mocarstwa, niepodlegające ograniczeniom z mocy Traktatu Wersalskiego, byłyby zobowiązane do znieszczenia broni ofensywnej (działa powyżej 105 milimetrów i czołgów powyżej 105 tonn).

Pragnąc ponadto jeszcze silniej zaakcentować swe propozycje, rząd francuski gotów jest natychmiast po podpisaniu ogólnej konwencji rozbrojeniowej zrzec się połowy swych samolotów, przeznaczonych do bombardowania.

Paryż (PAT). Jak przewidują, odpowiedź francuska doręczona będzie rządowi niemieckiemu dopiero po powrocie kanclerza Hitlera z feryj świątecznych do Berlina, co nastąpi prawdopodobnie 5 stycznia.

Bezpośrednio niemal po konferencji z ambasadorem Poncetem, Paul Boncour przyjął na kolejnych audjencjach ambasadora R. P. Chłapowskiego i ambasadora sowieckiego Dowgalewskiego. Dzienniki podkreślają, że w rozmowach tych min. Paul Boncour według wszelkiego prawdopodobieństwa zapoznał ambasadorów obu państw z uchwałami rady ministrów Francji oraz z treścią aide memoire, za pomocą którego rząd francuski odpowiedział rządowi Rzeszy na jego propozycje.

nie, natomiast czterej inni zostali zasypani spadającymi belkami i piaskiem.

Przystąpiono natychmiast do akcji ratunkowej i wydobyto 2 zasypanych, którzy odnieśli lekkie obrażenia. Jak stwierdzono, jeden z górników, pozostających pod ziemią, nie żyje. Czwar tego zasypanego wydobyto również nieżywego.

Paderewski i gen. Sikorski

Warszawa. (Tel. wł.) Podczas przedświątecznego pobytu Ignacego Paderewskiego i gen. Władysława Sikorskiego w Paryżu, marszałek Petain wydał śniadanie na cześć gen. Sikorskiego w ścisłym gronie. Poza tem obaj wybitni Polacy mieli sposobność zetknąć się z francuskim światem parlamentarnym i politycznym.

Gen. Sikorski wyjechał do Paderewskiego do Morges. (w)

Przepowiednia pogody na sobotę:
Pogoda w ciągu dnia bez zmian, nadal ciepło, skłonność do opadów, słabe wiatry zmienne.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.69 — 5.70 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.66 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płać dziś za 100 mk. niem. w dewizach 211.80 zł, gotówka 211.00 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 172.86 do 173.12 zł, gotówka 172.52 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 29. 12. 1933 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych zwykłała w dalszym ciągu 5% poz. konwers. notując 52¼% w placeniu, natomiast 4% premj. dol. ofiarowano po 50.—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. wzmocniły się nieco w kursie 4¼% dol. listy zast. na 43—43¼% (przy kursie dolara 5.74), również 4¼% dolarowe listy zast. w złocie poszukiwano po 41.— — jednakże nie było oddawców; pozatem płacono za 4% listy zast. konwert. 38.—% oraz za 4¼% złotych listy zast. 40.—%.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 81.50.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej

Papiery procentowe:
(Kurs w pr. centach nominalu)
5% poz. konwersyjna 52¼% P.
4¼% dolarowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 a 5.74 43—43¼% P.
4% listy zastaw. konw. ostempl. P. Z. K. 38% P.

(Kurs w złotych)
4% poz. premj. dolar, serja III 50.— O.
4¼% złotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 40.— P.

Akcje bankowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję)
Bank Polski I em. 81.50 P.
Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 29. 12. 1933 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznania, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg.

Standardy: 1. żyto 718 g/l. 2. pszenica 749 g/l. 3. owies 500 g/l.

Ceny transakcyjne
Żyto 75 tonn par. Poznań . . . 14,75
Żyto 30 tonn par. Poznań . . . 14,65
Otręby żytnie 5¼ tonn par. Poznań 9,75

Ceny orientacyjne
Żyto . . . 14,50—14,75
Uspokobienie spokojne . . .
Pszenica . . . 17,75—18,35
Uspokobienie spokojne . . .
Jęczmień browarowy . . . 14,75—15,50
Uspokobienie spokojne . . .
Jęczmień 695—705 g/l. . . 13,75—14,00
Jęczmień 675—685 g/l. . . 13,25—13,50
Uspokobienie spokojne . . .
Owies . . . 12,75—13,00
Uspokobienie spokojne . . .
Maka żytnia 65% wł. work. . . 20,75—21,00
Uspokobienie spokojne . . .
Maka pszena 65% wł. work. . . 29,50—31,50
Uspokobienie spokojne . . .
Otręby żytnie . . . 9,75—10,25
Otręby pszenne . . . 9,75—10,25
Otręby pszenne (grube) . . . 10,75—11,25
Rzepak zimowy . . . 43,00—44,00
Gorzycza . . . 33,00—35,00
Wyka latowa . . . 14,00—15,00
Peluska . . . 14,00—15,00
Groch Viktoria . . . 22,00—25,00
Groch Folgera . . . 21,00—23,00
Seradela . . . 13,50—15,50
Konieczyna czerwona . . . 170,00—210,00
Konieczyna biała . . . 80,00—110,00
Konieczyna żółta odłuszczona . . . 90,00—110,00
Makuch lniany . . . 19,00—20,00
Makuch rzepakowy . . . 16,50—17,00
Makuch słonecznikowy . . . 19,00—20,00
Srut Soja . . . 23,00—23,50
Mak nielbieski . . . 49,00—54,00

Ogólne uspokobienie spokojne.
Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 345 tonn, pszenicy 45 tonn, jęczmienia 15 tonn, maki żytniej 20 tonn, otręb pszenicznych 15 tonn, makuchu lnianego 7,5 tonn.

O pobór rekruta we Francji

(Od wł. korespondenta „Kurjera Pozn.”)

Paryż, 26 grudnia.

Zagadnienie bezpieczeństwa Francji było w sposób dosyć niespodziewany omawiane w izbie, wywołując znaną interwencję z jednej strony ministra wojny p. Daladier, a z drugiej szefa opozycji, p. Tardieu.

Już od kilku dni krążyły pogłoski o zmianie ustawy wojskowej, a właściwie rekrutacji żołnierza. Równocześnie dowiedziano się, że wyższa rada wojenna, której powyższy plan został przedłożony, sprzeciwiła się tej zmianie. Sam p. Daladier musiał przyznać, że większość rady, a więc chyba najbardziej kompetentnej instytucji w tym względzie, wypowiedziała się przeciw propozycji rządu. Natomiast komisja wojskowa w izbie oświadczyła się za rządem.

O co jednak w istocie chodziło? — Zmniejszenie się przyrostu ludności, wywołane wojną, musiało siłą rzeczy spowodować obniżenie liczby rekruta na lata 1936—40. Otóż, żeby temu zaradzić, postanowiono opóźnić o 4 miesiące wiek poboru żołnierza. W ten sposób na ten okres czasu, przewidywany przez wojskowych „latami wydrążonymi” — można by uzyskać kilka tysięcy więcej rekrutów, którzy wypełniliby luki wojenne. Pozornie wydawałoby się, iż tego rodzaju plan jest najzupełniej logiczny i pożyteczny. W zasadzie jednak kwestja przedstawia się inaczej. To bowiem, co zyska się na sile armji w 1935, czy też 36 r., to straci się w roku 1934. Cyfra dokładna nie jest znana, ale mówi się o 20.000 żołnierzy.

W tych warunkach zrozumiałe jest, że wyższa rada wojenna nie dała swojej aprobaty na projekt rządowy. Nie inaczej odnosili się do niego i partie narodowe, które przez usta p. Tardieu wykazały jego niebezpieczeństwo. „Dyskusja na ten temat, oświadczył p. Tardieu, dziwi mnie, niepokoi, a nawet alarmuje. Były premier bowiem jasno stawia sprawę: w obecnej chwili, podkreśla on, Francja dla utrzymania pokoju musi być silna. Wyraża też on obawę, czy w obecnym położeniu międzynarodowym, podobne osłabienie armji — mające nastąpić już w marcu 1934 r. — nie przedstawia poważnego niebezpieczeństwa. Dla prowadzenia rozmów, jakie wszyscy mają na myśl, Francja powinna nie tylko być silna, ale i mieć taką opinię. W 1914 r. mniemanie o naszej słabości wojskowej, stało się jedną z przyczyn wojny. Trzeba bardziej, niż kiedykolwiek mieć dzisiaj ten fakt w pamięci”.

Większość kartelowa izby przeszła jednak do porządku dziennego nad ostrzeżeniem p. Tardieu, jak i nad ostrzeżeniami najkompetentniejszych osobistości sztabu generalnego. Przyłączyła się ona natomiast do tezy sprawozdawcy tego projektu, p. Bernier, który oświadczył, iż możliwość przywrócenia dwuletniej służby wojskowej byłaby niebezpieczną, a to zarówno pod względem polityki wewnętrznej, jak i zewnętrznej. P. Bernier nie ośmielił dorzucić, że tego rodzaju krok, mający na celu powiększenie sił wojskowych, nie przyczyniłby się do ułatwienia „rozmów międzynarodowych”.

Znamienne wyznanie. Trzeba bowiem przyznać, iż propozycja owych rozmów, jaka wyszła od kanclerza Hitlera, działała na niektórych, jak hipnoza lokarnizmu za panowania Stresemanna. Dawniej chodziło o nie-narazenie sobie pseudo-demokratycznych Niemców; dzisiaj zaś o nie-narazenie sobie „Führera”, proponującego zbliżenie z Francją. W imię tego hipotetycznego pojednania, Niemcy domagają się coraz to nowych ustępstw. Ponieważ zaś koła narodowe, dostatecznie zaalarmowane kierunkiem, a raczej brakiem kierunku, jaki przybiera obecna polityka Quai d'Orsay, wyrażają przekonanie, iż jedynie silna Francja będzie mogła użytecznie rozmawiać ewentualnie z Berlinem, więc हुआ na nie!

Wysiłki narodowe za powrotem do dwuletniej służby wojskowej są piętnowane tak przez opinie socjalistyczne, jak i radykalną. Przywódca francuskiej II-ej międzynarodówki, który jak wiadomo wyznaje tezę: wszystko co międzynarodowe, to „nasze”, rzuca pioruny na p. Tardieu, który na łamach „Agence Economique et Financière” oświadczył: „Pierwszy środek zaradczy, przy którym będę się zawsze upierał, polega na zapewnieniu naszej armji takiej sily, któraby nam zabez-

„Gospodarka” prasowych wydawnictw „sanacyjnych”

Próba wypłasczenia udziałowców toruńskiej „Pomorskiej Spółki Wydawniczej” i zabiegi o nowe fundusze

„Słowo Pomorskie” donosi, co następuje:

Przed kilku laty była głośną na Pomorzu i w całej Polsce sprawa użyczenia 350.000 zł z wojewódzkiego funduszu dyspozycyjnego wydawnictwu „Dnia Pomorskiego”. Wydawnictwem tego dziennika jest „Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza” z odpowiedzialnością udziałami, mająca swą siedzibę w Toruniu. W jej to oficynie drukuje się „Dzień Pomorski”, oraz sześć innych gazet „sanacyjnych” tej samej treści, ale o innych nazwach, w zależności od miejsca przeznaczenia danego pisma.

Hojnym ofiarodawcą, który groszem publicznym podparł widocznie bardzo suchotniczy żywot „Dnia Pomorskiego” był ówczesny wojewoda pomorski p.

Wrona - Lamot. Wspomniane 350.000 zł miały podobno zostać zhipotekowane. Pewnem wszakże jest, że po dzień dzisiejszy wydawnictwo „Dnia Pomorskiego” nie oddało wspomnianej sumy z funduszu, na które składa się każdy z podatników.

Okazuje się obecnie, że zarówno owe 350.000 zł, jak również kapitał obrotowy stworzony przez udziały członków, ograniczone co do odpowiedzialności tylko do wysokości deklarowanego udziału, zostały zużytkowane na radosną twórczość wydawniczą „sanacji” na Pomorzu.

Jak wynika z reprodukowanego w załączeniu listu „Pomorskiej Spółdzielni Wydawniczej” do udziałowców, straty poniesione w dotychczasowych latach obrotowych zjadły kapitał udziałowy. Inaczej bowiem nie było-

by się zmuszonym do tak kompromitującej ostateczności, jak grożenie dotychczasowym udziałowcom skreśleniem ich z listy udziałowców „Pomorskiej Spółdzielni Wydawniczej”, o ile w najbliższym czasie nie wniosą nowych deklaracji udziałowych.

Informatorzy nasi — udziałowcy „Pomorskiej Spółdzielni Wydawniczej” — uważają, że w myśl ustawy o spółdzielniach walne zgromadzenie wydawnictwa „Dnia Pomorskiego” było zobowiązane po myśli art. 96 ustawy powziąć odpowiednią uchwałę, czy „Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza”, drukująca „Dzień Pomorski”, w takich warunkach wogóle może nadal istnieć bez narażania się na dalsze straty. Tak rozumują udziałowcy, skoro długi „Spółdzielni” najwidoczniej przekraczają wysokość udziałów.

Udziałowcy zastanawiają się również nad tem, czy władze „Spółdzielni” są uprawnione do pozbawiania ich prawa członkostwa, skoro dalsze istnienie „Spółdzielni” ma polegać jedynie na wpłatach nowych udziałowców, względnie udziałów bez zagwarantowania jakichkolwiek zysków w przyszłości.

prowokacje stały się osobiste, p. Rekowski zaczął słownie reagować. Oświadczył on m. i.: „Prawda, jestem, byłem i pozostanę Polakiem. Ale wy, jako członkowie S. A., winniście się wstydić z powodu takiego odnoszenia się do Polaków. Niemcy w Polsce mają większe prawa i żyją sobie swobodnie i bezpieczniej, niż my Polacy w Niemczech”.

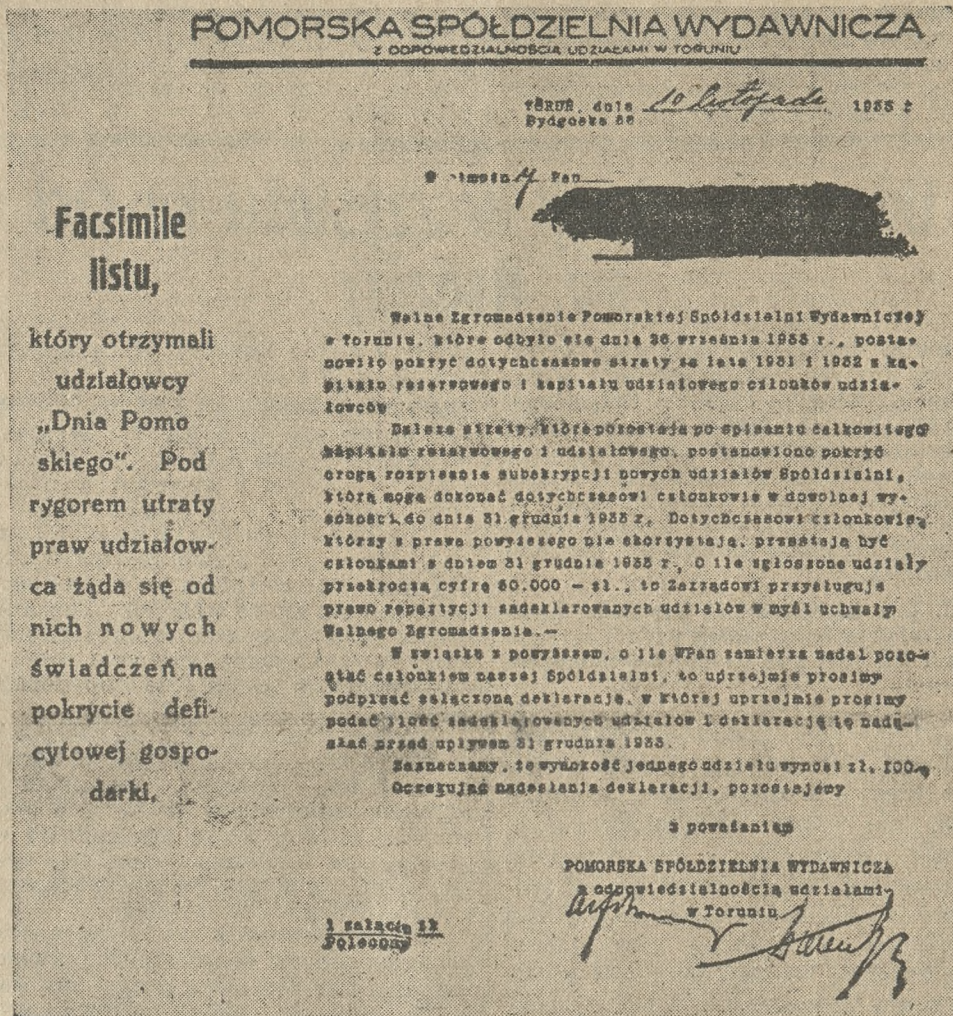
Tymczasem zjawił się w lokalu nie-sposzczenie policjant i uderzył p. Rekowskiego w twarz, gdy ten wypowiedział ostatnie słowa. (Jak opowiadają w mieście, policjant ten później chwalił się z powodu wymierzenia policzka Polakowi). Następnie aresztował p. Rekowskiego i natychmiast doprowadził go do miejscowego oddziału policyjnego. Tu zatrzymano aresztowanego do poniedziałku, odmawiając mu wszelkich wyjaśnień, dotyczących powodów aresztowania. W poniedziałek odstawiono aresztowanego do więzienia śledczego w Lęborku.

Nakaz aresztowania doręczono p. Rekowskiemu dopiero we wtorek we więzieniu śledczym. Znajduje się w nim „stwierdzenie” oskarżycieli, że p. R. zelżył członków S. A.

Warto wskazać — pisze dalej pismo złotowskie — na tajemnicze okoliczności aresztowania. Dużo do myślenia dają: prowokacje i aresztowanie w chwili, gdy oprócz p. R. w lokalu nie było żadnego innego Polaka, który mógłby występować jako świadek, nagle zjawienie się policjanta, doręczenie nakazu aresztowania dopiero w 4 dni po uwięzieniu p. R. i trzymanie w tajemnicy faktu aresztowania. Rodzina i znajomi bowiem aż do poniedziałku nie wiedzieli o aresztowaniu, nie mogąc sobie wytłumaczyć tajemniczego zniknięcia kierownika Towarzystwa Szkolnego. Groźna prawda, przejmująca bólem i głęboką troską ludność polską powiatu bytowskiego, wyszła dopiero na jaw, gdy w poniedziałek po lekcjach niemiecki nauczyciel Heinemann oświadczył w Płotowie (rodzinnej wiosce aresztowanego): „Gott sei Dank, Edmund Styp-Rekowski ist schon unter Schloss und Riegel. Schade nur, dass sie den anderen auch nicht genommen haben”. („Chwała Bogu, Edmund Styp-Rekowski jest już pod kluczem. Szkoda tylko, że także innego nie wzięto”).

Związek Polaków w Niemczech natychmiast interwenjował u władz pruskich o uwolnienie p. Rekowskiego, do tej pory jednak interwencja ta nie odniosła skutku.

Oto, jak w praktyce wyglądają zapewnienia Hitlera o szanowaniu obcych narodów i zaniechaniu metod ucisku wobec ludności polskiej.

„Gwiazdka” pruska dla wychowawcy dzieci polskich w Bytowskim

Brutalne aresztowanie kierownika Polsko - Katolickiego Towarzystwa Szkolnego, p. Edmunda Styp - Rekowskiego

Donosiliśmy wczoraj o darze gwiazdkowym posła polskiego w Berlinie p. Lipskiego dla dzieci niemieckich oraz o serdecznym liście, jaki wystosował on do ministra Rzeszy i zarządem przywódcy ruchu hitlerowskiego, dr. Goebbelsa.

Obecnie z prasy polskiej, wychodzącej w Niemczech, dowiadujemy się ciekawych szczegółów o tem, jak ze swej strony władze niemieckie odnoszą się do dzieci — polskich i ich wychowawców. W tym samym czasie, w którym p. Lipski doręczał swe dary dla dzieci niemieckich, zaszły mianowicie na Kaszubach pruskich fakty

wręcz oburzające. Oto co donosi o nich złotowski „Głos Pogranicza i Kaszub”:

W sobotę, dnia 16 grudnia, bawił kierownik Polsko-Katolickiego Towarzystwa Szkolnego w Bytowie, p. Edmund Styp-Rekowski w składzie kolonjalnym (zarazem restauracji) p. Kempe w Bytowie w celu zakupów gwiazdkowych. W pewnym momencie podeszło do niego 2 członków S. A. w mundurach, którzy, kręcąc się koło stołu, rzucali prowokacyjne uwagi pod adresem Polaków. Padły m. in. słowa: „Niech Polacy idą sobie do Polski i nie będą zdrajcami waterlandu”. Gdy

pieczęta dobre funkcjonowanie na wypadek mobilizacji, należyta obsada fortyfikacji, dobrą organizację armji manewrującej.”

Oczywiście tego rodzaju środki zaradcze dla zapewnienia bezpieczeństwa Francji nie mogły przypaść do gustu Żyda Bluma.

Radykali święcą również podwójne zwycięstwo, odniesione przez rząd p. Chautempsa w senacie z powodu uchwalenia ustawy finansowej, a w izbie z powodu przegłosowania projektu reformy wojskowej. To ostatnio zwłaszcza uważają za prawdziwy triumf! Pomimo bowiem ostrzeżeń, pomimo rozczerowań, lewica, grupująca się dokoła p. Daladier, wierzy i ufa, iż rokowania z Berlinem są nie-

tylko potrzebne, ale, że przyniosą one światu pożądany pokój. Prawowici radykali głoszą w dalszym ciągu urbi et orbi, iż jedynym sposobem zapewnienia go, jest porozumienie francusko-niemieckie, opierające się na zdeteminowanym planie rozbrojenia równoległego i podpadającego kontroli. Czy to porozumienie jest jednak możliwe? — Radykali utrzymują, iż tak, ponieważ Hitler, przyjmując zasadę wyrzucania z Niemiec ducha wojennego!

To zapewnienie dyktatora niemieckiego wystarcza pewnej grupie tutejszych radykalów do budowania prawdziwych zamków na lodzie. Tyłkrotnie jednak już ich prognozyki okazały się fałszywymi, ich nadzieje złud-

nemi. Wszystko to jednak razem nie przeszkadza, że na rozdrożu, na jakim znajduje się obecnie polityka francuska, oferty, czynione przez kanclerza Hitlera, znajdują posłuch przychylny. Do jakich realizacyj konkretnych one doprowadzą, oczywiście niewiadomo. Można jednak zauważyć w chwili obecnej niepokojący chaos w stronnictwach francuskich. Jedne wygrywają właśnie atut niemiecki, inne sowiecki, inne wrzeszczą, może coraz mniej liczne, atut przymierzy wojskowych, koncentrujących dokoła Francji prawdziwych obrońców umów powojennych.

I. BRIARES.

Każda matka czuje się szczęśliwą,

gdy dziecko jej wzbudza podziw swym zdrowym i wypięknianym wyglądem. A zatem do 10-tego roku życia tylko

MYDŁO DLA DZIECI **NIVEA**

które wyrabiane jest według przepisów lekarskich specjalnie dla wrażliwej cery dziecięcej. Łagodna pianą tego mydła wnika łatwo w pory skóry, oczyszcza je i umożliwia swobodne oddychanie skóry. Cena: zł. 1.20

Linno-mokro
dlatego **NIVEA**

Działać zapobiegawczo t. zn. codziennie wieczorem natrzeć twarz i ręce Kremem Nivea, żeby uodpornić naczynia skóry na ujemne wpływy ostrego powietrza. Zachowamy sobie wtedy delikatną i dostatecznie elastyczną cerę! A więc spróbujmy to już dzisiaj wieczorem.

KREM NIVEA kosztuje tylko zł. 0.40 do zł. 2.60

Polski produkt fabryki: PEBEKO, Spółka Akcyjna w Poznaniu

Spóźniona pomoc

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Wilno, 27 grudnia.

Poświęteczna prasa „sanacyjna“ zamieściła wiadomość o decyzji miarodajnych czynników warszawskich w sprawie pomocy głodującej ludności kresowej.

Przypominamy, że w sprawie tej na łamach „Kurjera Poznańskiego“ zabieraliśmy głos już w listopadzie. Dokładnie dnia 10 listopada zamieściliśmy obszerny artykuł p. t. „W obliczu ciężkiej zimy“, w którym zwracaliśmy uwagę na nieurodzaj kartofli i domagaliśmy się zastosowania odpowiednich środków zapobiegawczych, by ratować wieś kresową przed „widmem“ głodu.

Ale wówczas mieliśmy do czynienia istotnie tylko z „widmem“, które „groziło“ wsi. Dziś to już nie widmo, to realna klęska, która nawiedziła dużą część kraju, bo kilka powiatów północno-wschodnich województw kresowych.

Jak będzie wyglądało dostarczenie i rozdawnictwo zboża, a przede wszystkim kartofli przy ustawicznych 15—20 stopniach mrozów? Łatwo się chyba domyśleć, ile się przytem zmrozi i zmarnuje produktów.

Gdyby podjęto akcje ratowniczo-zapobiegawczą w porę, t. j. wówczas, gdy prasa narodowa pierwszy raz zwróciła uwagę na grożące niebezpieczeństwo, zaoszczędzono by wielu zbędnych wysiłków, uniknięto by strat, bez których dziś już się nie obejdzie, a przede wszystkim pomoc przyszłaby w porę, a nie z paromiesięcznym opóźnieniem, gdy już ludzie poczęli puchnąć z głodu.

Niestety u nas „spóźniona pomoc“ nie jest nowością. Gdy prasa, lub posłowie opozycyjni z trybuny sejmowej wskazują na grożące niebezpieczeństwo, ich głosy lekceważy się, jako „krakanie zawodowych pesymistów“. Wreszcie, gdy klęska bije w oczy, zaczyna się mówić o konieczności pomocy, uchwała się tę pomoc, asygnuje się środki pieniężne, tworzy komitety, ale zanim cały aparat zostanie uruchomiony, ludność ponosi wprost niepowetowane straty.

To samo dzieje się w dziedzinie ustawodawczej z winy obozu „sanacyjnego“.

O niezwykłej „pomocy“ dla rolnictwa pisaliśmy niedawno w związku ze zjazdem delegatów Kresowego Związku Ziemian, na którym zgodnie stwierdzono, iż ustawy o „pomocy“ dla rolnictwa przyszły z tak dużym opóźnieniem i w formie takiej, iż tylko bardzo nieliczne jednostki zdołają z nich skorzystać.

A czy lepiej ma się rzecz w innych dziedzinach? Weźmy dla przykładu przemysł garbarski w Wilnie. Tylko nieznaczna część garbarni pracuje. Większość albo zatrudnia robotników po 2—3 dni w tygodniu, albo całkiem stoi, zasilając wydatnie szeregi bezrobotnych.

Gdy się pytamy poszczególnych przedsiębiorców o przyczyny likwidacji, słyszymy niemal jednobrzmiącą odpowiedź: „Zaczął kryzys, a dokończyła to polityka, nie licząca się z warunkami gospodarczymi kraju i nie orjentująca się w rozwoju kryzysu“.

Oo historia upadku przedsiębiorstwa znanego na terenie Wilna, skórnika Brojdy.

Kryzys odczuło przedsiębiorstwo już w 1929 roku, ale może przebrnęłoby przez rok 1930, gdyby miało możliwość odpowiednio obniżyć ciężar podatków. Niestety przy obowiązującym ustawodawstwie i jego interpretacji w drodze ministerjalnych okólników nie się zrobiło nic.

Wprawdzie w 1931 roku lokalne władze skarbowe gotowe były i miały możliwość poczynić pewne ulgi, ale już

i te ulgi były spóźnione i dotyczyły musiałby nietylko bezpośrednio przedsiębiorstwa p. Brojdy, ale i szeregu innych, z którymi ono było związane, a które poczęły kłaść się jedno po drugim, jak na komendę. Wkońcu firma o wieloletniej tradycji przestała funkcjonować i to tak, że właściwie już nie wymagała likwidacji. Zlikwidowało ją życie, a władze skarbowe stanęły bezradne wobec faktu gospodarczej śmierci do niedawna silnego płatnika.

Odezwa z okazji uroczystości ku czci św. Rodziny

Świat dzisiejszy, dotknięty ciężką klęską kryzysu, żyje w atmosferze ciągłego niepokoju. Problem przyszłości czarna chmura troski otacza czoła skolataną ludzkość. Rządy w państwach układają plany walki z bezrobociem, anarchią i komunizmem. W obliczu tych klęsk wzywa się słusznie do ofiar na rzecz zbiorowości: narodu i państwa.

J. Em. ks. kardynał Prymas, przemawiając w roku ubiegłym na uroczystości ku czci św. Rodziny, stwierdził, że

„dziwna jest niekonsekwencja dzisiejszego „postępowego“ świata. Właśnie, kiedy dla zbiorowości, dla państwa, dla wszystkich kolektywnych, zresztą słusznych i uprawnionych społeczności, tyle wymaga się od jednostek, to dla społeczności najbardziej naturalnej, najbardziej przyrodzonej i najbardziej boskiej, jaką jest rodzina, to dla tej społeczności nie wymaga się żadnych ofiar. Tej społeczności rodzinnej, tej najpierwotniejszej, najbardziej przyrodzonej niema w spisie nowoczesnego postępu.“

„My jednak — woła Prymas Polski — sprowadzimy ją z powrotem w pojęcie narodu. My chcemy, by dla tej społeczności najkolektywniejszej, jaką jest rodzina, ludzkość umiała ponieść swoje ofiary, i żeby utwierdzając rodzinę budowała inne, lepsze zbiorowości. Bo upadnie wszelka społeczność, gdy upadnie rodzina...“

Jest wolą J. Em. ks. kardynała Prymasa, aby co roku niedziela, poświęcona św. Rodzinie, obchodzona była uroczystie. Idąc za tem wezwaniem Najdostojniejszego Arcypasterza, wszystkie miejscowe organizacje, należące do Akcji Katolickiej, w porozumieniu z dekanatem poznańskim wy-

Mieliśmy możliwość zapoznać się z listą dłużników zbankrutowanej firmy. Wygląda ona wprost przerażająco, bo oto z liczby siedmiu najpoważniejszych firm właściciele trzech już nie żyją. Jednego sprzątnął z tego świata atak apoplektyczny (ś. p. Fijałkow), gdy przekonał się o niewypłacalności swego przedsiębiorstwa. Drugi (ś. p. Segalowicz) z tej samej przyczyny odebrał sobie życie przez powieszenie się. Wreszcie trzeci (ś. p. Abramowicz) otrul się, bo już dłużej nie miał sił.

A więc trzech na siedmiu. Inni żyją wprawdzie, ale to już nie życie, lecz wegetacja. Smutna to rzeczywistość.

P. K.

lonili z siebie Komitet, który przygotowuje w Poznaniu

uroczyste zebranie ku czci św. Rodziny pod protektorem J. Em. ks. kardynała Prymasa. Odbędzie się ono w niedzielę, dnia 7 stycznia o godzinie 12-tej w południe w saliteatru świetlnego „Słońce“. Zaszczyci je swą obecnością ks. Prymas, który łaskawie przyobieczał wygłosić też słowo wstępne. Zebranie będzie mieć charakter uroczystej akademii z wykładem, śpiewem chórowym kołęd, śpiewem solowym i recytacjami.

Jesteśmy przekonani, że zebranie to stanie się, podobnie jak w latach poprzednich, potężną manifestacją naszego stanowiska wobec rodziny chrześcijańskiej, którą my katolicy uważamy za fundament wszelkiej społeczności. Na straży jej stać będziemy zawsze wiernie i wytrwale!

My katolicy — w myśl słów naszego Arcypasterza — „obchodząc święto Rodziny Chrystusowej, pragniemy dać wyraz temu, że chcemy polską i katolicką rodzinę utrzymać, zdrową i pełną sił, że chcemy ją odbudować, gdziekolwiek ona się chwije. Chcemy wprowadzić nowe siły żywotne w państwo polskie i w społeczność ludzką: mianowicie ten wielki czynnik odrodzenia w życiu narodów, jakim jest rodzina.“

Ta wielka idea przewodnia przyswieca nam, gdy przystępujemy do organizowania obchodu na niedzielę, dnia 7 stycznia, poświęconą św. Rodzinie.

Komitet

Uroczystości ku czci św. Rodziny w Poznaniu.

Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej. — Archidiecezjalna Liga Katolicka. — Katolicki Związek Abstynentów. — Katol. Zw. Polek. — Związek Kobiet Katol. — Zw. Katol. Tow. Robotników Polskich. — Zw. Młodych Polek. — Zw. Młodzieży Polskiej. — Zw. Tow. Dobr. „Caritas“.

Straszną epidemią śpiączki

Cale wsie wymierają w kolonjach francuskich w Afryce —
Zupełny brak lekarzy

London. (Tel. wł.) Wedle „Daily Herald“ straszną zarazą śpiączki jeszcze nieopanowaną szerzy się w kolonjach francuskich, siejąc wszędzie posiew śmierci, zwłaszcza w miejscowościach położonych w pobliżu równika.

Sytuacja ludności jest wręcz opłakana. Niejednokrotnie wymierają całe wsie, a w innych straszną epidemią pozostawia tylko wycieńczone niedobitki. Obecnie czyni się usilne starania zwierzbowania większej ilości lekarzy dla wspomnianych kolonii. Ogółem bowiem na niemal 5 milionów tubylców w czterech francuskich kolonjach

położonych w pobliżu równika i na około 5 tysięcy Europejczyków jest wszystkiego tylko 70 lekarzy i kilkudziesięciu aptekarzy oraz sanitariuszy.

Paryż. (Tel. wł.) Powrócił do Paryża z podróży po kolonjach francuskich w Afryce sekretarz parlamentarnej komisji kolonialnej Raymond Sisset, który przygotował odpowiednie sprawozdanie.

Sisset naogół potwierdza relacje prasy o fatalnym położeniu tubylców w Afryce i o braku lekarzy francuskich oraz kolonij.

Sprawa Rybakowa

Lwów. (Tel. wł.) Zaledwie w ub. sobotę zapadł we Lwowie wyrok skazujący b. naczelnika straży pożarnej, Cieckiewicz, a już — po przerwie świątecznej — przed sądem lwowskim stanął drugi dygnitarz magistratu. Borys Rybakow wywołujący jednak swą osobą znacznie większe zainteresowanie, gdyż mamy do czynienia z najwybitniejszym — jak podaje „Kurjer Lwowski“ — luminarzem aferzystów magistrackich.

Według aktu oskarżenia, Rybakow w okresie blisko całorocznym przywłaszczył sobie, jako zarządca czynszowego domu miejskiego czynsz, pobrany od lokatorów. Proceder ten polegał na przerabianiu w kwitach meldunkowych dat wprowadzenia się lokatorów, przesuniętych na okres późniejszy. Należności za ten okres nie były naturalnie odprowadzane do kasy miejskiej. Oskarżony nie przyznał się do winy, twierdząc, że karty meldunkowe prowadził inny urzędnik jego biura, oraz, że brakujące kwoty mogły być skradzione przez kogoś, kto posiadał klucze do jego biurka.

Jako pierwszy zeznawał wyższy radca magistratu Szandrowski, który stwierdził, że Rybakow po wykryciu nadużyć usprawiedliwiał się przepracowaniem (?) oraz zabezpieczył rejentalnie szkody magistratu do wysokości 15 000 zł.

Następnie prokurator i obrońca postavili wniosek na zawezwanie większej ilości świadków, wobec czego rozprawa została odroczone.

Radość w Japonii

London. (Tel. wł.) Radość z powodu narodzin się następcy tronu w Japonii nie ma granic. W całym kraju odbywają się specjalne uroczystości, których punktem kulminacyjnym był dzień nadania imienia chłopcu.

Ceremonia ta odbyła się w pałacu cesarskim. Punktualnie o godz. 11,15 według czasu japońskiego ogłoszono publicznie imię następcy tronu, które brzmi Akihito Tsuyu no Miya (spadkobierca boskiego objawienia). Całe miasto przybrało w związku z tem odświętną szatę. Na ulicach i domach powiewają flagi oraz sztandary narodowe. Gmachy publiczne przybrane są również chorągiewkami i girlandami. Urzędy oraz instytucje publiczne i sklepy były zamknięte.

Stojące w porcie okręty wojenne w chwili rozpoczęcia ceremonii, oddały salwę honorową. W parku Hitiya w stolicy japońskiej zebrały się tłumy, które dawały wyraz swej radości i entuzjazmu dla domu cesarskiego z powodu narodzin następcy tronu.

„Sanacyjne“ kłamstwo

Prasa „sanacyjna“ z krakowskim „Ilustr. Kurjerem Codz.“ na czele podała, jakoby aresztowany przed świętami w Poznaniu Lucjan Kaczmarek, w którego mieszkaniu znaleziono kradzione rzeczy, był członkiem Wydziału Młodych Stronnictwa Narodowego.

W związku z tem zarząd Wydziału Młodych Stronnictwa Narodowego donosi nam, że wspomniany Kaczmarek nie jest i nigdy nie był członkiem tej organizacji, ani też wogóle członkiem Stronnictwa Narodowego.

Na Sylwestra!

Witamy Nowy Rok szampanem

„Reine des Reinettes“ i

„Hydromel Mousseux“

H. MAKOWSKIEGO w Kruszwicy!

Pr 5963-62 536

DZIAŁ GOSPODARCZY

Przedłużenie ryczałtowego podatku obrotowego na rok 1934

Ponieważ w roku bieżącym upływa termin obowiązywania rozporządzenia ministra skarbu o poborze podatku obrotowego w formie ryczałtowanej, przeto problem ten domagał się rozwiązania: albo powrotu do indywidualnego wymiaru, albo ogłoszenia zasad, według jakich system ten ma być nadal stosowany.

Obawy sfer gospodarczych, że ryczałt zostanie skasowany, na szczęście nie sprawdzają się, albowiem ministerstwo skarbu opracowało projekt rozporządzenia, który został przesłany izbowi rzemieślniczemu oraz przemysłowo-handlowemu do opinii.

Według projektu zasady dotychczasowego ryczałtu przedłuża się jeszcze na rok 1934. Jednakże projekt wprowadza szereg zmian, które usuwają niektóre braki dotychczasowych przepisów.

Przedewszystkiem zakres przedsiębiorstw, podlegających ryczałtowi zwiększa się. Prócz dotychczasowych płatników, ryczałt obejmie przedsiębiorstwa, wykupujące II kat. handlową na podstawie rozdz. I kat. II p. 2 i 3 taryfy (sprzedaż artykułów, posiadających cechy produkcji wytworniejszej i handel specjalny), oraz przemysłowe VI — VIII kat. bez obowiązku posiadania karty rzemieślniczej. Omawiane przedsiębiorstwa będą podlegały ryczałtowi, o ile przeciętny ich obrót w r. 1930 i 1931 nie przekroczył 40 000 złotych.

Wylacza się od ryczałtu przedsiębiorstwa powstałe, poczynając od 1931 r. (nie uważa się za nowopowstałe tych przedsiębiorstw, które przed tym terminem istniały pod inną firmą lub były prowadzone przez inną osobę i nie zmieniły zakresu oraz przedmiotu swojej działalności), osoby prawne, przedsiębiorstwa, które złożyły oświadczenie, że prowadzą książki handlowe oraz te, których przeciętny obrót w 50 proc. pochodzi z obrotu artykułami, od których podatek został scalony.

Podstawą wymiaru będzie przeciętny obrót za lata 1930 i 1931. Stawka podatkowa wynosi 1 procent. Urzędy skarbowe mogą wyłączyć z pod ryczałtu te przedsiębiorstwa, których obroty w r. 1932 lub 1933 rażąco odbiegają od obrotów za lata 1930 i 1931, z drugiej zaś strony mogą obniżyć do 25 proc. przeciętne obroty z tytułu sprzedaży artykułów, od których podatek został scalony. Natomiast przedsiębiorstwa przemysłowe VIII kat., zatrudniające najwyżej jednego najemnego pracownika będą opłacać, jak dotychczas, 21 zł 60 gr na rok.

Do braków projektu należy zaliczyć fakt, że za podstawę przyjmuje się obroty z lat 1930 i 1931 bez żadnej zniż-

ki, jakkolwiek jasnym jest, że obroty bieżące są znacznie niższe od obrotów z lat przyjętych za podstawę ryczałtu oraz to, iż nadal pomija się przemysł gastronomiczny, cukiernie i kawiarnie, które przy indywidualnym wymiarze podlegają 2 proc. stopie. Nadto uderza przekazanie wszystkich czynności urzędów i izbom skarbowym z pominięciem komisji podatkowych.

(K. M.)

W tej samej sprawie otrzymaliśmy od p. dr. T. Rzepeckiego artykuł, z którego zamieszczamy poniższe wywody:

Projekt ministerstwa skarbu przewiduje zmianę grup opodatkowania. Dotychczas najniższa grupa obejmowała przeciętny obrót do 3 000 zł, a następnie grupa każda zwiększała się o każde dalsze 1 000 zł. Projekt natomiast zatrzymuje grupę najniższą do 3 000 zł, ale następnie każdą grupę zwiększa się nie o 1 000 zł, lecz zawsze o 3 000 zł (aż do 35 000 zł), co z natury rzeczy zwiększa obciążenie podatkowe np. przedsiębiorstwu, które ma 3 200 zł obrotu, ponieważ ryczałt opłacać on będzie w grupie do 6 000 zł, podczas gdy dotychczas było zaliczone do grupy opodatkowanej z obrotem 4 000 zł.

Ponadto sama wysokość opodatkowania ulega znacznemu zwiększeniu, jak to wynika z następującego zestawienia:

obróć	dotychczasowy podatek (oprócz dodatku komun.)	projektowany podatek (oprócz dodatku komun.)
zł 3.000,—	33,— zł	33,— zł
" 5.000,—	49,50 "	49,50 "
" 10.000,—	104,50 "	115,50 "
" 15.000,—	159,50 "	181,50 "
" 20.000,—	214,50 "	247,50 "
" 25.000,—	269,50 "	313,50 "
" 30.000,—	324,50 "	357,50 "
" 35.000,—	379,50 "	357,50 "
" 40.000,—	434,50 "	412,50 "

Z wyżej podanej tablicy wynika, że obciążenie podatkowe dla zakładów przemysłowych i handlowych oraz pracowników rzemieślniczych, mających powyżej jednego pracownika, o ile w latach 1930 i 1931 miały obrotu przeciętnego od 10 do 30 000 zł, nader wzrosło (np. przy 30 000 zł roczny wzrost opodatkowania wyniesie 33 zł a ponadto dodatek komunalny). Jeżeli się zważy, że przeciętna będą obecnie tylko dwa lata, a nie jak dotychczas 3 lata, to z natury rzeczy dotychczasowy dzielnik zwiększy się, a z tem wzrosnie równolegle ciężar opodatkowania.

Stusnie przeto „Gazeta Warszawska”, podając zasady projektu ministerstwa skarbu o ryczałcie, zaznaczyła: „Będzie on poddany zapewne krytyce organizacji gospodarczej”.

Nowy rozkład składek w ubezpieczeniu wypadkowym

Nowo wydana ustawa o scaleniu ubezpieczeń społecznych, łącząca pod względem organizacyjnym ubezpieczenie chorobowe, inwalidowe i od nieszczęśliwych wypadków przewiduje też pomiędzy innymi unifikację obowiązujących przepisów z zakresu ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków, różnych obecnie o tyle, że na terenie b. dzielnicy pruskiej obowiązują z pewnymi zmianami stare niemieckie przepisy, a na pozostałym terytorjum R. P. działa zakład Ubezpieczeń od wypadków we Lwowie, opierający się głównie na dawnych austriackich przepisach, zreformowanych jednak dosyć znacznie przez polskie ustawodawstwo. Ponieważ już wkrótce wejdzie w życie nowa ustawa scaleniowa, są czynione w ministerstwie opieki społecznej przygotowania do nowej organizacji ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków. W tych dniach otrzymała organizację gospodarczą do zaopiniowania obszerny elaborat, przedstawiający rozkład składek w nowej organizacji ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków wraz z obszernymi wyjaśnieniami. Nowy rozkład składek oparty jest na podziale pod względem niebezpieczeństwa całego przemysłu i innych przedsiębiorstw podlegających ubezpieczeniu na 12 kategorii, każda zaś obejmuje pewną ilość klas niebezpieczeństwa, przyczem jednak nadmienić należy, że to, co się dotychczas nazywało w b. dzielnicy pruskiej klasą niebezpieczeństwa, nazwano obecnie kategorią, a stopnie niebezpieczeństwa zyskały obecnie nazwę klasy niebezpieczeństwa. Na 12 kategorii przewiduje lista 110 klas niebezpieczeństw, z których większa ilość przypada na wyższe kategorie niebezpieczeństwa. To znaczy: im wyższa jest klasa niebezpieczeństwa, tem większe zróżniczkowanie niebezpieczeństwa może mieć

miejsce w ramach poszczególnych kategorii.

Składki na ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych winny w myśl postanowień ustawy pokrywać wartości kapitałowe przysługujących świadczeń, oraz inne koszty tego ubezpieczenia, (trzeba wiedzieć, że obowiązujący obecnie w Poznańskiej Ubezpieczalni Krajowej system repartycyjny, polegający na rozłożeniu wydatków z roku ubiegłego na rok następny, zostaje zamieniony na system kapitalizacyjny stosowany zresztą już obecnie w Zakładzie lwowskim). Składki winny być tak rozłożone na poszczególne rodzaje przedsiębiorstw, aby każda gałąź gospodarcza pokrywała zasadniczo przypadające na nią ryzyko, a poszczególne rodzaje przedsiębiorstw opłacały składkę odpowiadającą ich stopniowi niebezpieczeństwa na okres pierwszych trzech lat. Rozkład składek ustala minister opieki społecznej na podstawie dotychczasowych danych.

Ze względu na powyższe ostatnie postanowienie przygotowano obliczenia statystyczne, oparte na wynikach praktyki ubezpieczeniowej Zakładu Ubezpieczenia od wypadków we Lwowie w roku 1932.

Aby otrzymać cyfrową wysokość składki procentowej danego przedsiębiorstwa, należy właściwą danemu przedsiębiorstwu klasę niebezpieczeństwa pomnożyć przez jednostkę taryfową, jednakową dla wszystkich przedsiębiorstw, wynoszącą 0,06, tak np. składka w 24 klasie VI kat. niebezpieczeństwa wyniesie $0,06 \times 24 = 1,44\%$ zarobków ubezpieczonych. Do tego dochodzi dodatek w wysokości 3/10 powyższej kwoty. Ustalenie jednostki taryfowej na 0,06 stanowi dla ubezpieczenia dzielnicy zachodniej znaczną obniżkę składek.

(1)

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Opłaty kolejowe przewozowe do Gdyni i Gdańska.** Wobec rozpowszechnionej wśród sfer gospodarczych niesłusznej opinii, jakoby opłaty za przewóz koleją do Gdyni były, ze względu na różnicę odległości, droższe, aniżeli do Gdańska, wyjaśnia się, iż oba porty pod względem taryfowym są zrównane. Nadmienić jedynie należy, iż przy przewozach czy to z portów w Gdańsku i Gdyni, czy też w odwrotnym kierunku, o ile stosuje się ulgową taryfę portową — opłaty są obliczane za odległość od lub do najbliższej położonej stacji portowej w Gdyni, czy też w Gdańsku; natomiast przy stosowaniu normalnych taryf uwzględnia się odległość od lub do najbliższej położonej stacji portowej w Gdyni, względnie w Gdańsku.

(p) **Przedsiębiorstwo w obcym lokalu.** Przedsiębiorstwo drobnej sprzedaży, zajmujące w pokoju drugiego odrębnego przedsiębiorstwa tylko pewną mniejszą przestrzeń, jest obowiązane wykupić świadectwo przemysłowe IV kategorii (Wyrok S. N. z 16. 6. 1933 r. II, 3 K 423/32) k.

Z KRAJU

(k) **Wskaźnik produkcji przemysłowej w listopadzie br.** Według danych Instytutu Badań Konjunktur Gospodarczych i Cen, wskaźnik produkcji przemysłowej wyniósł w listopadzie 61,4 w porównaniu z 59,4 w październiku, wzrósł więc o 2 punkty, t. j. o 3%. Wzrost ten wynika w głównej mierze z wpływu kampanii cukrowniczej, która w październiku zaczęła się z opóźnieniem, a w pełni rozwinęła się dopiero w listopadzie, kończąc się już zresztą na początku grudnia. Poza przemysłem spożywczym, wzrost wystąpił: w przemyśle węglowym, w związku z ożywionym zbytem, wyrównującym braki w uprzednim przygotowaniu się na okres zimowy w przemyśle odzieżowym, na czas produkcji artykułów sezonowych, w przemyśle metalowym i drzewnym. Natomiast dalszej redukcji uległa wytwórczość hut żelaznych, głównie pod wpływem osłabienia produkcji na eksport; zmniejszyła się również produkcja przemysłu włókienniczego oraz przemysłu mineralnego, zmniejszenie to jednak nie było znaczne. W porównaniu z listopadem ubiegłego roku wskaźnik produkcji był o 8% wyższy.

(k) **Kredyt dla Międzynarodowych Targów w Poznaniu?** Centralne organizacje rolnicze, zajmujące się kwestią popierania obrotu krajowego surowcami rolniczymi, rozważają możliwość udzielenia Międzynarodowym Targom w Poznaniu z źródeł państwowych banków kredytu lombardowego na skup wełny krajowej, magazynowanej przez zarząd Targów.

(k) **Projekt ustawy o własności mieszkań.** Min. przemysłu i handlu nadesłało izbowi p.-h. do zaopiniowania projekt ustawy o własności mieszkań. Projekt reguluje kwestię wyodrębnienia mieszkań w indywidualną własność celem zachęcenia tą drogą drobnych kapitałów do lokat w budownictwie mieszkaniowym. Projekt przewiduje odrębną hipotekę dla poszczególnych mieszkań oraz wprowadza zasadę, iż taka własność stanowi wyłączny przedmiot poszukiwań ze strony wierzyciela za dług zaciągnięty przez właściciela mieszkania. Kwestja powstania odrębnej własności mieszkań postawiona jest u mowie stron, która powinna być ujawniona w hipotece. Obiekty, stanowiące wspólną własność, jak np. dachy klatki schodowej itp. administrowane są przez zarządcę. Ciężary utrzymania i naprawy wspólnej własności ponoszą właściciele poszczegól-

nych mieszkań w stosunku wartości poszczególnego mieszkania do całości. Stoleczna Izba Przem. Handl. odnosi się zasadniczo przychylnie do tego projektu, zaprojektowała jednak szereg zmian przewidzianych postanowień. (1).

(k) **Przygotowanie nowych traktatów handlowych.** Po Nowym Roku rozpoczyna się, jak się dowiadujemy, rokowania handlowe z Kanadą celem zawarcia umowy regulującej wzajemną wymianę handlową. W ciągu stycznia mają się też rozpocząć rokowania z Estonją i Finlandją, celem dokonania rewizji obowiązujących traktatów handlowych, przy uwzględnieniu naszej taryfy celnej.

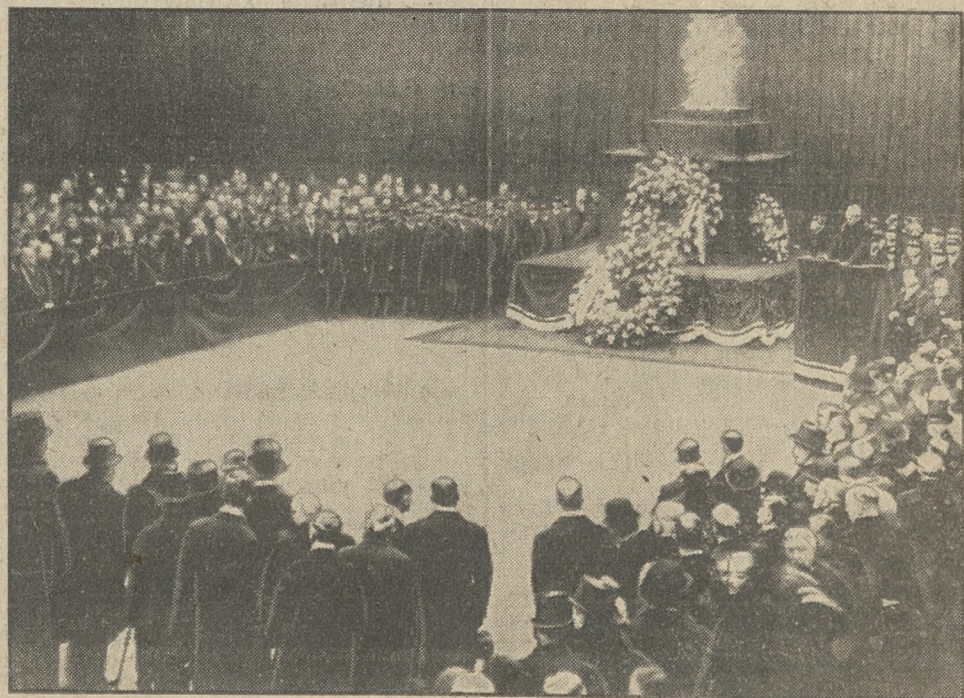
(k) **Nowelizacja prawa przemysłowego.** W ostatnich dniach rada ministrów uchwaliła projekt noweli do rozporządzenia Prezydenta z czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym. Nowela ta ma na celu przystosowanie przepisów prawa przemysłowego do zmienionych warunków gospodarczych, nowej organizacji przemysłu państwowej administracji przemysłowej oraz do wydanych nowych ustaw i rozporządzeń. Między innemi nowela reguluje kwestię przyjmowania i kierowania praktycznym wykształceniem terminatorów w województwach południowych. Dalej wyjaśnia ona warunki dopuszczenia w Polsce cudzoziemca do wykonywania jakiegokolwiek przemysłu. Nowela dodaje nowy przepis do prawa przemysłowego, w którym stwierdza, że osoby prawne mogą wykonywać rzemiosło, o ile w skład ich zarządu wchodzi osoba posiadająca prawo do samodzielnego prowadzenia danego rzemiosła.

Z ZAGRANICZNY

(z) **W Anglii o polskim handlu zagranicznym.** W przedmowań piśmie gospodarczym Anglii, tygodniku „The Economist”, ukazał się obszerny artykuł, poświęcony rozwojowi polskiego handlu zagranicznego. Korespondencja ta zwraca uwagę na skutki bojkotu importu niemieckiego do Polski przez Żydów polskich, których wpływ na polski handel zagraniczny jest bardzo silny. W wyniku tego bojkotu udział Niemiec w polskim handlu zagranicznym kurczy się coraz bardziej i obecnie wynosi mniej niż 15 proc. ogólnej kwoty importu i eksportu. Wielką stratę oznacza dla interesów niemieckich również skierowanie importu bawełny na Gdynię — zamiast Bremy. Polska zdołała zainteresować kraje środkowej i południowo-wschodniej Europy, jak Czechosłowację, Rumunję i częściowo Austrię do korzystania z portów polskich — Gdyni i Gdańska i odciągnąć je od portów niemieckich, które bronią się niskimi taryfami przewozowymi, ułatwieniami wszelkiego rodzaju itp., znowu przy poparciu kupiectwa żydowskiego tych krajów, biorącego odwet za prześladowania hitlerowskie. Korespondencja kończy się apelem pod adresem angielskich kół gospodarczych, by korzystały z nadarzającej się okazji zwiększenia eksportu towarów angielskich do Polski.

Z WYDAWACTW

(w) **Zasady ekonomii politycznej.** Nakładem Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie ukazało się nowe wydanie „Zasad ekonomii politycznej” Jana Stanisława Lewińskiego. — Praca ta, zawierająca XLIX + 445 str. druku z mapami, rysunkami, i wykresami, zawiera całkowicie wykład zasad teorii ekonomii z uwzględnieniem najnowszych danych oraz przedstawieniem matematycznym twierdzeń ekonomicznych i graficzną ich ilustrację.

Z pogrzebu ofiar katastrofy kolejowej w Paryżu. Pogrzeb 203 ofiar wyruszył z hali dworca wschodniego. Zdjęcie nasze — pierwsze, które dziś otrzymaliśmy — przedstawia chwilę, kiedy przemawia minister Pégonon. Naprzeciw niego stoi prezydent Lebrun z całym gabinetem. Po prawej stronie rodziny ofiar

WIADOMOŚCI POTOCZNE

KALENDARZYK

Piątek, 29 grudnia 1933.
Słońce: wschód 8,02; — zachód 15,47; —
długość dnia 7 godz. 45 min.
Księżyc: wschód 13,26; — zachód 6,28; —
przed pełnią.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.:
Piątek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana plus 2 st. C., pochmurno, wiatr wschodni, ciśnienie atmosferyczne niskie 743 mm. —
W ub. dobie temperatura najwyższa plus 1 st. C., najniższa minus 3 st. C.

Stan wody w Warcie: Dzisiaj minus 0,08 mtr.
Kal. rzk.: Tomasz B.; jutro Dawid Kr. i Fr., Eugeniusz B. i W.
Kal. słow.: Gosław; jutro Ludomił.

Z POZNANIA

— **Rozbicie cna wystawowego.** Przy Wierzbicicach 28 rozbito okno wystawowe wartości 800 zł u p. Kazimierza Domańskiego. Policja wdrożyła w tej sprawie dochodzenia. (kl.)

— **Upadek ze schodów.** P. Bronisław Paprzycki z Poznania (Rynek Łazarski 5) doniósł policji, że w rzeczywistości przy ulicy Poplińskich 3 z powodu nieoświetlenia klatki schodowej upadł i złamał sobie lewą rękę. (kl.)

— **Pobity nożem.** P. Stanisław Stachowski z Poznania, ul. Tęczowa 33, doniósł, że Leon Frankowski (Al. Reymonta) pobił go nożem na terenie t. zw. „Wesołego Miasteczka”. (kl.)

— **Dziecko potrącone przez samochód.** Na Gdyniśkim Przedmieściu potrącił samochód 6-letnią Zofię Maroszkównę, zamieszkałą na Główniej przy ul. Sucheja 3. Dziewczynkę, która odniosła lekkie pokaleczenia ciała, opatrzyło pogotowie ratunkowe i zostawiło ją w leczeniu domowym. (kl.)

— **Włamywacze w mieszkaniu profesora.** Niewyśledzeni narażeni włamywacze wtargnęli do mieszkania p. prof. Tadeusza Pinczańskiego przy ul. Kochanowskiego 8. Łupem włamywaczy padło ubranie smokingowe, letnie ubranie popielate, płaszcz letni, spodnie w paski, różna bielizna męska, kilka krawatów, kilka par rękawiczek, skarpety, zegarek kieszonkowy, skrzypce, łyżeczki srebrne, guziki srebrne do gorsu i waliza białego koloru. W sprawie tej kradzieży przeprowadza dochodzenia VIII komisariat. (kl.)

— **Kursy mistrzowskie.** Wojewódzki Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy w Poznaniu donosi zainteresowanym, że kursy mistrzowskie rozpoczyna się w pierwszej połowie stycznia 1934 r. Kursy mają za zadanie przygotowanie czeladników i pomocników wszelkich zawodów do egzaminu mistrzowskiego z zakresu przedmiotów ogólno-kształcących, jak: rachunkowości kupieckiej, korespondencji zawodowej, ubezpieczeń społecznych, podatku i odwołań, ustawy spółdzielczej i socjalnej, prawa przemysłowego, ustroju państwa, księgowości rzemieślniczej i kalkulacji zawodowej. Termin zgłoszeń przedłuża się do końca bież. miesiąca. Zapisy przyjmuje Woj. Instytut Rzem.-Przem. w Poznaniu, ul. Waly Zygmunta Starego nr. 9, pokój nr. 10 w godzinach od 9—15, gdzie również można otrzymać bliższych informacji, dotyczących kursu.

— **Z targu.** Dnia 29. b. m. na placu Sapieżyńskim placono:

Za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 2,80—3,20 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 3,40—3,60 zł; 1 kg. twarogu 0,60—0,80 zł; za litr śmietany 1,40—1,60 zł; litr mleka pełnego 2,00—2,20 gr; mendej jaj 1,70—2,00 zł; wapnowanych 1,30—1,50 zł.

Za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 1,70—1,80 zł; słoniny wędzonej 2,00—2,20 zł; wieprzowiny 1,20—1,60 zł; wołowiny 1,40—1,80 zł; cielęciny 1,20—1,80 zł; koziny 1,00—1,20 zł; skopowiny 1,30—1,60 zł; smalcu 2,40—2,60 zł.

Za drób i dziczyznę: kura 1,80 do 3,00 zł; kaczka 2,00—3,50 zł; gęś 4,00 do 9,00 zł; para gołębi 1,00—1,20 zł; indyk 4,00 do 7,50 zł; perlica 2,30—3,00 zł; królik 1,00 do 1,25 zł; zając 2,30—2,50 zł; bażant 1,80 do 2,00 zł.

Za jarzyny: 1 kg. ziemniaków 6 do 8 groszy; 1 kilogram szpinaku 20 do 30 groszy; 1 pececze pietruszki 10 groszy; 1 kg. cebuli 20 gr; 1 kg. bobu 40—50 gr; 1 kg. kapusty 15—30 gr; 1 kg. brukselki 40—50 gr.

Za ryby: 1 kg. szczupaka 2,60—2,80 zł; okonia 1,40—2,00 zł; lina 2,60—2,80 zł; suma 2,60—3,00 zł; leszcza 1,40—2,00 zł; 1 kg. białych ryb 0,60—1,26 zł; 1 kg. sandacza 3,60—4,00 zł; 1 kg. karasia 0,80 do 2,00 zł; 1 kg. karpia 2,60—2,80 zł; za ryby śnięte placono 40—60 gr rennie; 1 kg. zlelonych śledzi 80—90 gr.

Za grzyby: 1 kg. grzybów suszonych 4,00—6,00 zł.

Za owoce: 1 kg. owoców suszonych 1,60—2,40 zł; jabłek 0,40—1,00 zł; 1 kg. orzechów włoskich 2,40—3,00 zł; laskowych 2,60—4,00 zł.

Targ dość ożywiony. Duży dowóz drobiu. Masło tańsze. Ceny ryb zwyklowały. (hu.)

JARMARKI

— **KOŹMIN.** W czwartek, 11 stycznia, 1934 odbędzie się jarmark ogólny.

— **POBIEDEZKA.** Jarmark na konie i bydło odbędzie się w środę 3 stycznia. Sprzedawca deswolony

Sensacyjna ucieczka młodocianej defraudantki

Podjęła czek na 2725 zł i zginęła bez śladu

Sensacyjnej defraudacji dopuściła się 17-letnia biuralistka Mary Stella Brycka z Poznania, zamieszkała przy ulicy Wrocławskiej nr. 1 u rodziców. Wspomniana Brycka zatrudniona była jako uczennica w handlu węglem i ziemniakami u p. Juliana Nowackiego przy ul. Fr. Ratajczaka 2. Z ramienia firmy Brycka miała zrealizować czek na 2725,50 zł w Banku dla Handlu i Przemysłu. Młodociana defraudantka, jak się okazało, podjęła te pieniądze i zbiegła.

Na doniesienie p. Nowackiego sprawą zajął się wydział śledczy na miasto Poznań i zarządził pościg za Mary Stellą Brycką.

Urodziła się ona w dniu 19 maja 1917 r. w Granówku w pow. kościańskim jako córka Franciszka i Janiny z domu Charaszkiewicz. W firmie Julian Nowacki zajęta była jako uczennica biurowa. Młodociana przestępczyni jest brunetką średniej tuszy o czarnych oczach i ciemnoblon włosach, wzrostu 1,60 m; włosy podstrzyżone i brwi zrosnięte. Ubrana była w szarobronzową kurtkę z oposowym kołnierzem i oposowem przybraniem na mankietach. Suknię miała z brązowego aksamitu w białe kropeczki, beret z tego samego materiału, wreszcie czarne półbuty i kalosze.

Ze względu na młodociany wiek

Bryckiej dokonana przez nią defraudacja i sensacyjna ucieczka wywołały znaczne poruszenie. (kl.)

W sprawie samej defraudacji dowiadujemy się następujących szczegółów. W czwartek w południe Bryckiej, która w firmie J. Nowacki zatrudniona była jako uczennica biurowa, poleciono, by do firmy Orłowski & Cieśliski zaniósła czek wystawiony na Bank dla Handlu i Przemysłu, na sumę 2725,50 złotych. Zamiast jednak do firmy Orłowski & Cieśliski, poszła ona do banku i tam podjęła pieniądze. Po południu nie przyszła już do biura i po dłuższej jej nieobecności, gdy okazało się, że nie była ona w domu, stwierdzono defraudację.

Jak się jeszcze okazało Brycka dopuściła się pozatem ze szkoda firmy, w której była zatrudniona dwóch innych defraudacji. Mianowicie miała ona zainkasować rachunek. Wobec tego jednak, że nie było gotówki, wybrała należność w towarach. Przez całą noc odbywało się poszukiwanie młodocianej defraudantki, wszelkie poszukiwania nie dały jednak wniku. Miała ona wygląd cyganki. Rzeczą szczególniejszą jest, że robiła ona wrażenie mało rozwiniętej i tępej. Nikt nie byłby jej podejrzewał o popełnienie takich nadużyć. (kl.)

Pierwsze posiedzenie nowowybranej rady miejskiej

Otrzymujemy następujący komunikat od prezydenta m. Poznania:

Wskutek uprawomocnienia się wyborów do rady miejskiej miasta Poznania z dnia 26 listopada 1933, zwołuje na podstawie art. 35 ustawy o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego z dnia 23 czerwca 1933, pierwsze posiedzenie nowowybranej rady miejskiej na środę, dnia 3 stycznia 1934 o godz. 6 i pół po poł. do sali obrad rady miejskiej w ratuszu, II. piętro.

Porządek obrad: 1) zagajenie; 2) zobowiązanie radnych; 3) wybór komisji finansowo-budżetowej (dotychczas 31 członk.); 4) wybór komisji wyborczej (dotychczas 13 członk.); 5) wybór komisji prawniczej (dotychczas 5 czł.).

Równocześnie zawiadamiam, że w dniu 3 stycznia 1934 o godz. 9 rano odbędzie się msza św. w kościele farnym na intencję nowowybranej rady miejskiej.

Z POZNAŃSKIEGO

— **BARCIN.** (Gwiazdka). W pięknie ozdobionej salce parafialnej odbyła się gwiazdka dla dzieci. Po okolicznościowym przemówieniu ks. prob. Nowickiego, nastąpiły śpiewy i deklamacje, poczem podzielono się opłatkami. Następnie panie z Samopomocy rozdzieliły między 150 rodzin gwiazdkę. Samopomoc zasłużyła sobie na pełne uznanie.

— (Z życia S. M. P.). 26 bm., jako w rocznicę założenia, urządziło S. M. P. przedstawienie amatorskie p. t. „Flirt”. Roczne walne zebranie odbędzie się 7-go stycznia w salce parafialnej.

— (Przedstawienie Tow. Kolarzy). — Tow. Kolarzy wystawia 6 stycznia komedję p. t. „Na obcy bilet”. — (Refleksje poświęcone). Obroty przedświąteczne były minimalne. Składy świecy pustkami.

Wskutek panującego braku gotówki święta minęły spokojnie.

— **BUK.** (Kradzieże). Gospodarzowi Maćkowiakowi w Dobieżyźnie wymłócono przed świętami pół stogu żyta na polu. — Wojciechowi Tuliszce w Wielkiej Wsi kradną systematycznie jacyś niewyśledzeni sprawcy kołki od drzewek owocowych. P. Tuliszka za wskazanie sprawców kradzieży wynaczył 50 zł nagrody.

— (Gwiazdka u Wincentek). 22 bm. odbyła się gwiazdka, urządzona przez miejscowe Tow. Pań św. Wincentego a Paulo w sali domu parafialnego. Po odegraniu pięknych jasełek przez dzieci z ochronki i przemówieniu serdecznym ks. prob. Kuliszaka, odśpiewano wspólnie kolendy, poczem Panie Wincentki rozdały gwiazdkę około 150 najbardziej potrzebującym rodzinom.

— (Z parafji). 31 bm. z okazji zakończenia roku odprawione zostaną w farze bukowskiej uroczyste nieszpory z dziękczynnym Te Deum. Kolenda rozpocznie się z dniem Nowego Roku i to w Niegolewie i w Lagwach. Podczas kolendy zbierać będą księża składki na odnowienie cudownego obrazu Matki Boskiej Bukowskiej.

— (Z Tow. Młodych Polek). W Nowy Rok urządzają Młode Polki tradycyjne łamanie się opłatkami w ognisku. Dzięki usilnym staraniom zarządu i członków patronatu uzyskało Tow. Młodych Polek

z powrotem swe ognisko w b. szkole na Wielkiej Wsi. Zaznaczyć wypada, że ognisko to zostało Młodym Polkom odebrane i że projektowano w niem urządzenie szatni dla „Strzelca”.

— (Opłatek Młodych Polek). 26 bm. urządzili Młode Polki w Wojnowicach uroczyste zebranie i wieczór dziewczycy. — (Przedstawienie). Tow. gimn. Sokół w Dobieżyźnie urządziło 26 bm. przedstawienie amatorskie p. t. „Gwiazda Syberji”.

— (Obchód 15-lecia oswobodzenia Wielkopolski). 27 grudnia odbył się tu imponujący obchód 15-lecia oswobodzenia Wielkopolski. Nabożeństwo żałobne za dusze poległych odprawił ks. prob. Kuliszak. Ołbrzymi pochód wyruszył na cmentarz św. Krzyża, gdzie miejscowe Towarzystwo Powstańców złożyło wieniec na grobach poległych powstańców. Drugi wieniec złożono przed pomnikiem powstańców na placu Opata Reszki. Następnie odbyła się akademja, którą zapalił p. poseł Fr. Górczak. Podczas akademji odbyła się dekoracja pp. ks. prob. Stanisława Kuliszaka, Władysława Begiera, Tadeusza Krügera, Kazimierza Brzezińskiego i sierz. Michała Strzykały z 62 p. p. krzyżem powstańców.

— **CHODZIEŻ.** (Szlachetny czyn). — Kierownik szkoły powszechnej w Zacharynie, p. Haupa wraz z małżonką oddawali działkę szkolną podarkami gwiazdkowymi, przeznaczając na to własne fundusze.

— (Kradzież). W ub. tygodniu skradziono p. Koniecznemu (ul. Wojtkiewicz) rower z zamkniętym chlewem. Dochodzenia w toku.

— (S. M. P.). W drugie święto Bożego Narodzenia urządziło S. M. P. w Strzelcach pod Chodzieżą wieczornicę, połączoną z zabawą taneczną.

— (Tow. Polskiej Czeladzi). 26 bm. Towarzystwo Polskiej Czeladzi urządziło przedstawienie. Odegrana została wesoła sztuka pod tyt. „Królowa przedmieścia”. Po przedstawieniu odbyła się zabawa taneczna.

— **GNIEZNO.** (Odznaczenia). Z okazji 15 rocznicy powstania wielkopolskiego otrzymali złoty krzyż zasługi pp. Bolesław Kasprowicz i cm. ppłk. Szczesniak, srebrny krzyż zasługi pp. Göldner, Stefan Engler i Szymczak, wszyscy z Gniezna.

Wskazówka dla matek!

Dzieci niechętnie czyszczą zęby; często dlatego, że są za wygodne, a przezwadnie czują niechęć do pasty do zębów, która zwykle więcej dostosowana jest do gustu i smaku dorosłych osób. Spróbujmy więc raz dla naszego gagatka pastę do zębów Nivea. Łagodny i przyjemny smak pasty do zębów Nivea odpowiada doskonale naszej młodzieży, przytem czyści gruntownie zęby i jest zupełnie nieszkodliwa.

Także dorośli, już po jednorazowym wypróbowaniu, stawiają pastę do zębów Nivea nad wszystkie inne podobne środki.

Polski produkt firmy: PEBEKO, Sp. Akc. w Poznaniu

Pg 6270-N. 11,60

— (Pogłoski). W związku z mianowaniem komisarzycznego prezydenta miasta, dr. Lauterera notariuszem, krąży uprzywilejowane pogłoski, iż p. Lauterer złoży urząd komisarzycznego prezydenta, a funkcje prezydenta obejmie wiceprezydent p. dr. Hensel.

— (Rada miejska). Nowa rada miejska zbiera się w dniu 8 stycznia. Porządek obrad jeszcze nie ustalono.

— **GOSTYŃ.** (Koncert chopinowski). 6 stycznia o godz. 20 odbędzie się w sali posiedzeń starostwa recital fortepianowy prof. Gertrudy Konatkowskiej. Dochód z koncertu przeznaczony został na sprowadzenie zwłok Chopina do Polski.

— (Wieczór literacko-dyskusyjny). — 2 stycznia urządził ks. radca Olejniczak, b. dyrektor gimnazjum gostyńskiego, wieczór literacko-dyskusyjny w salce p. Kajankiewicz. Początek o godz. 20. Tematem dyskusji będzie: „Cel i metoda wieczorów literacko-dyskusyjnych i pogląd Norwida na sztukę narodową”. Wstęp bezpłatny.

— (Wieczorek sylwestrowy). Tow. Kultury i Sztuki „Fredrum” urządzi 31 bm. wieczorek sylwestrowy w sali hotelu „Polonia”. Początek o godz. 20.

— (Z ochronki S. S. Miłosierdzia). — Ochronka S. S. Miłosierdzia urządziła w ub. niedzielę przedstawienie gwiazdkowe. Występ milusińskich wypadł nadspodziewanie dobrze.

— (Nadzwyczajna krowa). W maj. Zalesie pow. Gostyń jest krowa, która daje dziennie 40 litrów mleka przy tłuszczu 3,3 proc.

— **JAROCIN.** (Cenny dar). W czasie uroczystej pasterki zapłonął po raz pierwszy piękny żyrandol elektryczny, ofiarowany przez ks. biskupa Laubitzę dla nowego kościoła w Jarocinie. Wartość tego daru przekracza 12 tys. złotych.

— (Pogrzeb ofiary wypadku). 26 bm. odbył się pogrzeb Jana Raźniaka, hamulczego który w czasie przetwarzania wagonów na stacji Kołodziejów koło Gniezna uległ śmiertelnemu wypadkowi. Pogrzeb

KRONIKA TOWARZYSKA

W niedzielę, dnia 31. 12. br. urządził Wydział Młodych przy Stronnictwie Narodowym kolo św. Łazarz Zabawę Sylwestrową w lokalu restauracji przy parku Wilsona, Marsz. Focha 40 o godz. 20-tej. Wstęp za zaproszeniami. zg 20 871

„Harmonja” Wieczór Sylwestrowy odbędzie się w niedzielę, 31. bm. w sali hotelu „Polonia” przy ulicy Stolarskiej. Początek o godzinie 20-tej. Pierwsza poświęcona próba w piątek 5. I. 1934 r. zg 20 870

Zubożenie Bydgoszczy

odbył się przy licznych udziale publiczności.

— (Zuchwała kradzież). W czasie świąt Bożego Narodzenia dokonano zuchwałej kradzieży z włamaniem w maj. Bogusław, własność p. Jaworskiego. Złodzieje, których było kilku, wylamali żelazne kraty w oknie śpiżnicy i wynieśli stamtąd 15 ctr. pszenicy. Włamywacze, mimo obecności w pobliżu stróża, napelnili sobie worki pszenicą, wynosząc je przez okno, poczem ułotnili się niepoznani. Policja aresztowała kilku podejrzanych osobników, których nazwiska ze względu na toczące się śledztwo trzymane są w tajemnicy.

— (Przedstawienie Sokola). Miejskowe Tow. gimn. Sokół odegrało „Bellejemska Święta Noc”. Po przedstawieniu odbyła się zabawa taneczna.

— * **KOŚCIAN**. (Kościański klub sportowy). Na walnym zebraniu kościańskiego klubu sportowego wybrano nowy zarząd, w skład którego weszli pp. adw. Jompa, Maksymilian Borowski, Szlapka, Matuszewski, Naskręt, Tomczak, Sroka, Urbanik i Marcinia.

— (Ze Zw. Podofic. Rez.). Na walnym zebraniu Zw. Podofic. Rez. wybrano następujący zarząd pp.: Jan Pilarek — prezes, Lure Kazimierz — zastępca, Łukomski M. — sekretarz, Binkowski J. — zastępca sekretarza, Jan Skrzypek — skarbnik, Antoni Burzyński — komendant, A. Nowak i St. Żurczak — lawnicy.

— (Przedstawienie). Chór męski „A-ri-on” wystawił dnia 25. 12. arcy melodyjną i pełną werwy i humoru operetkę Michała Świerzyńskiego „Czar munduru”.

— (Z działalności taniej kuchni). Tania kuchnia wykazuje nader dodatnią działalność w dożywianiu bezrobotnych i ich rodzin. W okresie ubiegłej zimy wydawano dziennie 430 porcyj obiadów po 1 litrze.

— (Obchód 15-lecia Powstania Wielkopolskiego). 26 bm. odbył się tutaj obchód 15-lecia Powstania Wielkopolskiego. Rano odbyło się w kościele farnym uroczyste nabożeństwo, w którym wzięli udział przedstawiciele władz i organizacji, poczem złożono na cmentarzu wieniec przy pomniku poległych. Wieczorem odbyła się na sali Sokola uroczysta akademja.

— (Oplatek Z. M. N.). Związek Młodych Narodowców urządził tradycyjny obchód wigilijny, który zagal prezes, p. Banach. Obchód zaszczylił ks. mansj. Echaust, delegat zarządu wojewódzkiego Z. M. N. z Poznania, p. Szyszczyński oraz liczni członkowie Z. M. N. i Stronnictwa Narodowego.

— (Słaby ruch przedświąteczny). — Ruch przedświąteczny był w roku bieżącym w naszym mieście bardzo słaby.

— * **KOSTRZYŃ**. (Jarmark). Tegoroczny przedświąteczny jarmark nazwać można jednym z najgorszych w ostatnim czasie. Sprzedających było bardzo dużo, kupujących zaś bardzo mało.

— (Polowania). Tegoroczne polowania z naganką na zające okazują się o wiele korzystniejsze, niż lat ubiegłych. Przyrost szaraków wynosi około 20—30 proc. (Piętnasta rocznica). W drugie święto Bożego Narodzenia obchodzone bardzo uroczysto 15 rocznicę powstania wielkopolskiego. Rano zebrały się wszystkie miejscowe towarzystwa ze sztandarami w lokalu p. Okarmy, skąd wyruszone na uroczyste nabożeństwo do kościoła farnego. Po nabożeństwie pochód udał się na cmentarz, gdzie złożono na pomniku poległych wieniec. Następnie odbyła się uroczysta akademja. Miasto udekorowano sztandarami narodowymi.

— (Kradzież). Coraz bezczelniej grają tutaj złodzieje. Ostatnio wyprowadzono ze stajni gospodarza Strzemińskiego w Górze dwa konie, wartości około 800 zł.

— * **NOWY TOMYŚL**. (Z „Sokola”). — W „Kresowiance” odbyło się roczne walne zebranie, które zagal prezes Kujawa. Podnosząc zasługi śp. prezesa Stanisława Pieniężnego, którego pamięć uczczono przez powstanie. Po sprawozdaniach i udzieleniu ustępującemu zarządowi absolutum, wybrano nowy zarząd, w skład którego weszli pp.: Kujawa — prezes, St. Dziamski — wiceprezes, Agnieszka Wojciechowska — sekr., Franciszek Gruszczyński — zast. sekr., Karol Sane — skarbnik.

— (Tańszy gaz). Gazownia miejska przystąpiła w myśl uchwały magistratu do obniżenia cen za gaz.

— * **OSTRZESZÓW**. (Rocznica 15-lecia powstania). Zawiązał się w Ostreszowie komitet, celem uczczenia 15 rocznicy powstania, który w dniu 6 stycznia 1934 r. urządził uroczystość, połączone z zjazdem wszystkich tych, którzy od 11 listopada 1918 brali udział w organizowaniu powstania w Radzie Robotniczo-Zołnierskiej, Radzie Ludowej i tworzyli pierwsze kadry wojska polskiego na terenie Ostreszowa. Komitet zaprasza na tę drogę wszystkich ówczesnych uczestników o przybycie na zjazd do Ostreszowa.

— (Szczęśliwa gwiazdka). W tut. kolekturze p. Hildebrandtowej wygrało czterech posiadaczy losu Państwowej Loterii 5000 złotych, otrzymując w ten sposób ładny prezent gwiazdkowy.

— (Znowu Żydzi). Sąd w Ostreszowie rozpatrywał na ostatniej rozprawie karnej sprawę nielegalnego handlu sacharyną. Jak zwykle w takich sprawach, oskarżonymi byli „lojalni obywatele” Keiser A. ron, Brul Izidor z Mikstatu i Eljasz Morzek z Kraszewic. Niestety i dwóch aryjczyków Spik Wojciech z Wieruszowa i Foltynski Władysław z Wieruszowa znalazło się na ławie oskarżonych. Sąd uznał oskarżonych winnymi handlu, prze-

Bydgoszcz, 29 grudnia. Dowodów ubożenia społeczeństwa mamy na każdym kroku bardzo wiele. I ostatni okres przedświąteczny, podczas którego w składach było prawie pusto, a ludzie jedynie smutnym okiem przyglądali się gwiazdkowym wystawom sklepowym, wyraźnie mówił o tem, że stan finansowy obywateli pogorszył się znacznie.

Dowodem jaskrawym zubożenia społeczeństwa Bydgoszczy jest budżet naszego miasta, kurczący się z roku na rok, budżet dostosowujący swoje pozycje wydatkowe do zmniejszonych świadczeń podatników. Jeszcze lat temu kilka, w roku budżetowym n. p. 1930/31, ogólna suma budżetu m. Bydgoszczy dochodziła do 30 milionów, a sam budżet administracyjny wynosił 13.800.000 zł. Już w roku następnym (1931/32) widzimy poważny spadek ogólnej sumy budżetowej do niespełna 23 i pół milionów i budżetu administracyjnego do sumy 9.730.000 zł, a rok 1932/33 świadczy o dalszym zmniejszeniu się siły płatniczej obywatelstwa, bowiem budżet ogólny tego roku zamyka się kwotą 20 i pół milionów.

Nowowytbrana rada miejska zapewne już w styczniu, lub najdalej w pierwszych dniach lutego rozpocznie

obradę nad budżetem na rok 1934/35. Jaka będzie globalna kwota tego budżetu, dokładnie nie wiemy, bowiem — zdaje się — nie ustalili jej jeszcze magistrat. Z kształtowania się jednak wpływów podatkowych za czas ostatniego półrocza sędzić należy, iż ta kwota globalna nie przekroczy 16 milionów złotych, a suma budżetu administracyjnego (poza budżetem miejskich przedsiębiorstw komunalnych) nie dojdzie 7.000.000.

Gdy zestawimy tę sumę z budżetem administracyjnym z roku 1930/31, który wówczas wynosił 13.800.000 zł, dojdziemy do smutnego wniosku, iż zubożało silnie społeczeństwo, zubożała i komuna. Dlatego rozpoczynająca swoją działalność nowa rada miejska niełatwo będzie miała zadanie. Potrzeby publiczne bynajmniej nie maleją, bezrobocie nie zmniejsza się, obowiązek niesienia pomocy nieszczęśliwym, których doświadczają los, jest ciągle jednaki. A poprawy sytuacji finansowej społeczeństwa i miasta spodziewać się trudno. Śmiało też powiedzieć można, że pierwszy rok kadencji nowej rady w Bydgoszczy nie zapowiada się różowo. O tem nowi „ojcowie” miasta wiedzieć zgóry powinni, wiedzieć muszą.

Pech „West-Banku” i złodzieja

Pniewy, 29 grudnia. W dniu 27 b. m. w tutejszym „West-Banku” popełniono większą kradzież. 21-letni urzędnik banku Breitenfeld, pod pozorem nawalną pracy, odebrał przed otwarciem biura w godzinach rannych klucze od dyrektora pastora Dey’a, po otworzeniu szafy, ukradł znajdujące się w kasie 7.000 zł w gotówce i nom. wartości 3.000 zł obligacji 5 proc. pożyczki konwersyjnej, poczem ułotnił się w niewiadomym kierunku. Energiczne śledztwo i poszukiwania za zbiegłym, podjęte przez tut. posterunek P. P. doprowadziło jeszcze tego samego dnia do ujęcia przestępcy Breitenfeld, po nieudanej próbie uciecz-

ki samochodem w kierunku Międzychodu do granicy, udał się nad jezioro i na dachu łazienek postanowił doczekać się nocy, by pod jej osłoną próbować na nowo ucieczki do Niemiec, jednak wykrzyk tymczasowego „po-stoju” udaremniło jego plany.

Przy B. znaleziono tylko 500 zł gotówki i wszystkie obligacje. Nadmienić należy, że jest to już drugi w ciągu krótkiego czasu podobny wypadek w tutejszym „West-Banku”, który jako filja centrali w Wolsztynie, odegrał rolę w Pniewach rolę, prowadzącą do zniszczenia polskiej instytucji kredytowej.

Powstańcy i Wojacy w stolicy Kujaw

Ze zjazdu delegatów XXII okręgu

Inowrocław, 29 grudnia. W sali p. Kłosowskiego odbył się walny zjazd delegatów XXII Okręgu Powstańców i Wojaków. Na marszałka zjazdu powołano p. Piwańskiego z Janikowa, a na sekretarza p. Florjana Wikarskiego z „Dziennika Kujawskiego”, na lawników pp. Koczorowicza z Kruszwicy i Zielińskiego ze Sobierni. Ze sprawozdań zarządu wynikało, że Okręg ma blisko 22 placówki, skupiające 1.500 członków. Sprawność żołnierska była dobra, co z uznaniem podkreślił w zagajeniu p. Kapeliński. W dalszym ciągu swego przemówienia wzywał p. prezes do niezrażania się w walce z napotykanymi trudnościami i do dalszej ofiarnej pracy dla dobra organizacji.

Do nowego zarządu zostali wybrani pp.: Kapeliński Stanisław — prezes, Koczorowicz z Kruszwicy — I wiceprezes, Zieliński ze Sobierni — II wiceprezes, Kuźniacki z Mław — zastępca sekretarza, Wikarski Florjan —

zastępca sekr., Kubanek — skarbnik, por. rez. Spychalski — komendant, Lewandowski — zast., Olejnik — ref. ośw. i radni: Kuska z Gniewkowa, Słabecki z Orpikowa i Zieliński z Rejowa. Do komisji rew. powołano pp.: Milewskiego Jana z Gniewkowa, Uklejewskiego z Kruszwicy i Jaworowicza z Janikowa, Sąd honorowy stanowią pp.: Piwański, Omiński, Stanisław Kaus, Klaus, Jan Haber, Jaskólski, Szereadowski, Fr. Haber i Kołodziejczyk.

Z okazji piętnastej rocznicy oswobodzenia stolicy Kujaw z pod jarzma pruskiego, postanowiono urządzić zjazd okręgowy celem zaprezentowania siły tej organizacji na Kujawach. Na zebraniu ustanowiono trzy nagrody dla oddziałów, które pierwsze przybędą w dniu uroczystości „szlakiem powstańca”.

Sześciogodzinne owocne obrady zakończono okrzykiem na cześć Rzeczypospolitej i odśpiewaniem „Roty”.

wozu wzgl. przechowywania sacharyny i skazał wszystkich wymienionych na areszt i grzywnę.

— (Likwidacja szajki złodziejskiej). — Na rozprawie karnej przed sądem w Ostreszowie stanęli zamieszkał w Doruchowie Józef Stawik, Antoni Bednarek, Franciszek Falaga i Idzi i Anna Sitkowsy. Oskarżenia dokonywali, jak wykazał przewód sądowy, od dłuższego czasu systematycznych kradzieży i stali się wskutek niemożności ich wykrycia postrachem całej wioski. Dopiero po długich obserwacjach udało się miejscowej policji przychwycić ich na gorącym uczynku. Sąd skazał Stawika, który był heroldem szajki złodziejskiej, na 6, Bednarka na 2 miesiące więzienia, Falagę i Sitkowskich uznał sąd winnych pasterstwa i skazał ich po miesiącu aresztu.

— * **RAWICZ**. (Nowi notariusze). Na Rawicz mianowani zostali notariuszami adw. Franciszek Faralisz i adw. Julian Borkowski, (rs.)

— * **SZAMOTULY**. (Nowe władze Str. Narod.). Walne zebranie Stronnictwa Narodowego odbyło się w salce hotelu „El-dorado” przy udziale nowo wybranych radnych miasta oraz licznych grona członków. Przewodniczącym komitetu wyborczego Obozu Narodowego p. Antoni Graszewicz zdał sprawozdanie z odbytych wy-

borów do rady miejskiej, w której, jak wiadomo, Obóz Narodowy na 16 radnych zdobył 8 miejsc. Wynik wyborów należy uważać za zadowalający, gdyż wiecie Obozu Narodowego rozbijano przez pijanych wyrostków, na których ciele stali członkowie kandydaci „jedyńki”. Agitację zaś przeprowadzano przez jedynkarczy znane mi dziesiątą metodami. W skład nowego zarządu weszli pp.: Czesław Sroczynski — prezes, Kazimierz Krupski — wiceprezes, Wasielewski Teofil — sekretarz, Krusznica Jan — skarbnik, Celestyn Graszewicz i Feliks Miodowicz — radni. Po omówieniu kilku spraw organizacyjnych zakończono zebranie.

— (Nowy komendant P. K. U.). Komendantem P. K. U. Szamotul mianowanym został p. K. Thomas z 85 p. p.

— (Kradzież). Ostatnio włamali się nieznani sprawcy do ogrodowego p. A. Figlarza i zabrali na szkodę pomocników Przewoźnego i Kalotki dwa ubrania, dwie pierzyny i płaszcz. Sprawców niejakiego Bolesława Kmiecika i dwóch braci Henz-lów przytrzymał na dworcu z łupem, który zamierzali wywieźć i osadzono w areszcie. — Leonowi Teclawowi w Dąbrowce Leśnej skradziono świnie. Sprawców ujęto. — Na szkodę Wojciecha Warguly w Chrusowie wymócili nieznani sprawcy około 15 ctr. żyta z stogu.

— (Zamach zabójczy). Od dłuższego czasu dochodziło w domu rolnika Arnolda

WYROK ŻYCIA

najmilszy
i najsensacyjniejszy
film polski,
ukazujący
w nowym świetle
drażliwe zagadnienia
erotyczne

nr 7862

Stöbnera, zamieszkałego w Uścikowie, do gwałtownych scen. W czasie ostatniej sprzeczki porwał Arnold Stöbner fuzję i oddał strzał do 21-letniego syna Karola, który, dzięki temu, że odskoczył w ostatnim momencie w bok, uniknął niechybnej śmierci. Wojowniczo ojca osadzono w więzieniu w Obornikach.

— (Konfiskata syropu). W czasie rewizji, przeprowadzonej przez lotną komisję urzędu akcyzowego zabrano u kilkunastu gospodarzy w Szczepankowie około 15 ctr. syropu własnego wyrobu. Gotowali oni sobie syrop z pozostałych buraków cukrowych, nie przypuszczając, że czynem tym stali się karygodnymi.

— (Swawola). Pewne dziecko wymachiwało na ulicy teką z zawartością butelki tak nieostrożnie, że uderzyło w okno wystawowe zakładu fryzjerskiego p. U-bowskiego, rozbijając dużą szybę na kawałki.

— * **SREM**. (Bractwo Kurkowe). Na dorocznym walnym zebraniu Bractwa Kurkowego wybrano zarząd w następującym składzie pp.: Józef Łożyński — prezes, Stanisław Rusiak — zast. prezesa, Leon Kruczyński — sekretarz, Władysław Miekus — zast. sekretarza, M. Kawecki — skarbnik, Stanisław Gierliński — komendant, Władysław Adamski i Maksymilian Wojciechowski — lawnicy. Godność i dyplom członka honorowego Bractwa przyznano jednogłośnie długoletniemu i zasłużonemu członkowi, p. Aleksandrowi Kujawskiemu.

— (Notariusz). Notariuszem śremskim mianowany został b. sędzia sądu apelacyjnego w Poznaniu i dotychczasowy notariusz w Środzie, p. Karol Janusz.

— (Gwiazdka dla ubogich). 24 bm. rozdano w sali Hotelu Bazar około 400 ubogim gwiazdkę. Po raz pierwszy w bieżącym roku zajął się gwiazdką zjednoczony komitet, składający się z przedstawicieli i przedstawicieli Konferencji żeńskiej i męskiej św. Wincencego a Paulo, „Caritasu” i t. zw. „Kwoki”. Z przykrością należy wspomnieć, że z powodu wadliwej organizacji, która dała możliwość niektórym członkom komitetu do autokratycznej gospodarki doszło do burzliwych scen. Okazało się więc, że pomysły organizatorów tej „zjednoczonej” akcji dobroczynnej był co najmniej niefortunny, gdyż zniweczył zupełnie nastroj gwiazdkowy, panujący w innych latach w czasie obdarzania ubogich.

— * **ZBĄSZYN**. (Kradzież rowerów). — Ostatnio znów zakradli się złodzieje do warsztatu p. Harta w Zbąszyniu i zabrali jeden rower kompletny a od drugiego roweru zabrali wszystkie części, zostawiając samą tylko ramę. Co do kradzieży podejrzane są pewne znane osoby.

— (Gwiazdka dla bezrobotnych). Komitet Funduszu Pracy w Zbąszyniu obdzielił dnia 23 bm. biednych i bezrobotnych miasta Zbąszynia artykułami, jak mąka, węgiel, mięsem oraz różnymi innymi artykułami spożywczymi. Węgiel i mąka zostały wydzielone stosownie do członków rodziny bezrobotnych tak, że otrzymali biedni i bezrobotni naszego miasta po 30 kg., 50 kg. i więcej mąki, jak i też węgla.

Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincencego a Paulo w Zbąszyniu urządziło również 23 bm. na sali strzelnicy p. Olejnicza wieczorek wigilijny, na którym rozdano biednym i bezrobotnym miasta różne artykuły spożywcze oraz części odzieży itp.

— * **ZERKÓW**. (Z życia towarzystw). Stow. Młodych Polek urządziło w Nowy Rok na sali p. Byrzykowskiego przedstawienie amatorskie, które winno być gorąco poparte przez miejscowe społeczeństwo.

— (Kradzież). W lesie maj. Brzostków skradziono 37 choinek. Ze sprawcami kradzieży spisano protokoły.

W tradycyjnych zawodach pływackich o t. zw. puchar gwiazdkowy w Paryżu pomimo lodowatego zimna i przenikliwego wiatru startowało, jak widać na zdjęciu sporo zawodników. Zwyciężył znany olimpijczyk Cartonnet.

Legendarne skarby króla angielskiego Jana z przed 700 lat

Ogromne zainteresowanie wzbudziła w Anglii wiadomość, że natrafiono na ślad legendarnych skarbów króla Jana, wsławionego w historii swoją „wielką kartą”, która dała początek konstytucji angielskiej w dzisiejszej jej postaci. Początek tej sprawy gubi się w pomroce dziejów. Król Jan po podpisaniu swej „karty”, natrafił na opór magnatów angielskich i był zmuszony toczyć z nimi zbrojne walki. W czasie tych walk, które przybrały dla niego niepomyślny obrót, uciekając przed baronami, przeprowadził się przez zdradzieckie bagna u zachodnich wybrzeży Anglii, między Norfolk i Lincoln i tam stracił swoje olbrzymie skarby, które przewoził z całym dworem. Ludzie, konie i wozy, wszystko razem zapadło się w bagna na wieki. Sam król również stracił tam życie. Stało się to w roku 1216.

Od tego czasu upłynęły całe stulecia. Bagna zostały osuszone i zamieniły się w pola uprawne, ale wieść o ukrytych gdzieś pod ziemią skarbach nie przestawała ludzi intrygować. Legenda o złocie i klejnotach króla Jana przechodziła z pokolenia na pokolenie. Aż wreszcie przyszła chwila, gdy historycy postanowili zbadać, ile jest w tem prawdy. Stwierdzili że legenda istotnie odpowiada rzeczywistości. Jeden z uczonych angielskich, nieżyjący już John Hope doszedł do wniosku, że skarby nie tylko istnieją, ale są ogromne

i oplaci się nawet wszcząć poszukiwania.

Przed kilku tygodniami powstało towarzystwo, w skład którego weszły wybitne osobistości i rozpoczęło poszukiwania na miejscu dawnych bagien. Finansuje całą sprawę pewien bogaty Amerykanin. James B. H. Boone. Ponieważ pierwsze prace podziemne nie dawały rezultatów, finansista amerykański postanowił uciec się do pomocy „czarodzieja” z magiczną pałeczką. Przed kilku dniami tenże ogłosił wyniki swych poszukiwań. Sprawozdanie jego zadziwia nadzwyczajną dokładnością. Podaje szczegółowy opis całego orszaku królewskiego, który przed 700 laty zatonął w bagnach. Na przedzie miał się znajdować dowódca na koniu z bogatą zbroją. O 50 kroków za nim oddział zbrojnych ludzi po dziesięć w jednym szeregu, następnie 20 wozów naladowanych złotem, srebrem i różnymi przedmiotami mniejszej wartości, a wreszcie wielki wóz z koroną królewską, klejnotami koronnymi i skrzyniami, napełnionymi dukatami w złocie. Orszak zamyka 200 koni z workami napełnionymi monetami, oraz ludzie straży tylnej. Tyle i tak dokładnych szczegółów wprawilo w entuzjazm finansistę amerykańskiego, to też — jak donosi „Daily Mail” postanowił on, że odtąd „czarodziej” kierować będzie dalszymi poszukiwaniami. S. F.

Na czym polega równowaga?

Bardzo ciekawą właściwością człowieka jest jego zdolność utrzymania się w równowadze. Siedziba tej właściwości jest labirynt wewnętrzny ucha, które właściwie rozwinięto się z organu dla odczuwania ruchów przez przystosowanie się do słabych perystaltycznych podrażnień kinetycznych (ruchowych). Obecnie mówi się o aparacie wstębularnym, chcąc określić organ równowagi i zmysłu orientacyjnego. Nazwa pochodzi od nerwu, zwanego „nervus vestibularis”, podającego podrażnienie do ośrodków mózgowych. Rozgałęzienia jego kończą się w trzech do siebie pod prostym kątem umieszczonych kanałach labiryntu ucha. Fizjologicznie reagują kanały na podrażnienie położenia i ruchy przez zmiany prądów, zawarte w nich płynu, za pośrednictwem delikatnych włosków wzgl. kamyczków zw. statolitami.

Znaczenie aparatu wstębularnego dla człowieka jest ogromne. Ludzie, pozbawieni tego organu niezdolni są, zwłaszcza w początkach, kiedy jeszcze inne organy, jak np. oko, nie zdolały przejąć choćby częściowo jego funkcji, zorientować się w swym położeniu.

Jednym z głównych objawów zaniku uczucia równowagi są zawroty. Polegają one nie na ogólnym osłabieniu świadomości i oszołomieniu, lecz na kręceniu się otoczenia, uczucia stania się i upadania, na drżeniu w oczach, mdościach itp.

W życiu codziennym organ normujący równowagę, doznaje uszczerbku przez szybkie obroty wzgl. gwałtowne ruchy głowy. Na tem tle powstaje choroba morską. Poziome położenie ciała łagodzi podrażnienie organu wstębularnego.

Choroba powietrzna, wywołwana była przez podobne zaburzenia równowagi, jak choroba morską. Oprócz zwykłych objawów szczególnie przykrego uczucia doznaje się na samolocie z powodu pionowych wiatrów lub próżni powietrznych.

Organ wstębularny ważną odgrywa rolę przy chodzeniu, bieganiu, skakaniu. Zwierzęta, u których aparat ten jest uszko-

dzony, wywracają koziolki. Koty, które normalnie padają na łapy, spadają jak martwy przedmiot. Nawet zwyczajne stanie w prostej pozycji, jak np. w wojsku, możliwe jest tylko tam, gdzie aparat wstębularny jest w porządku. Celne strzelanie zależy nie tylko od dobrego oka, lecz także od prawidłowego funkcjonowania aparatu wstębularnego.

Panowanie nad własnym ciałem zanika w razie zaburzeń w organizmie wstębularnym. Jednym ze skutków jest także zmniejszenie napięcia mięśni. W ogólności zaznacza się pewna zależność ogólnej elastyczności ciała od stanu aparatu wstębularnego. WiP

Najstarszy teatr na świecie

Profesor Luigi Pernier ogłosił w pracy dla instytutu archeologicznego opis ruin najstarszego na ziemi teatru odkrytego przezeń na wyspie Krecie. Zdaniem profesora Pernier, Kreta była w XX wieku przed nar. Chrystusa ośrodkiem ówczesnej cywilizacji śródziemnomorskiej. Włoska misja archeologiczna znalazła w okolicach starożytnego miasta Festos resztki gmachów, o których wspomina się w „Odysei”, m. in. ruiny olbrzymiego teatru, zbudowanego w 1580 r. przed nar. Chrystusa. Teatr ten był połączony schodami z pałacem królewskim. Oba gmachy zniszczone zostały prawdopodobnie podczas trzęsienia ziemi.

Co lubią radjoabonenci japońscy

Kierownictwo radia japońskiego rozstało do wszystkich swych abonentów cyrkularze z zapytaniem, co im się najbardziej podoba w programach i audycjach. Z nadesłanych odpowiedzi wynika, iż większość abonentów przekłada ponad inne numery programu ballady i legendy bohaterskie z dawnej historii Japonii, na drugim miejscu stoją opowieści o charakterze dramatycznym lub humorystycznym, a wreszcie streszczenia filmów. W audycjach muzycznych przeważały utwory autorów japońskich.

Jak oznacza się wiek ryb

O wieku naszych ryb krajowych panują zdania dość rozbieżne. O karpkach np.: utrzymuje się, że dożyją 100 i więcej lat. W Wersalu pokazuje się zwiedzającym takie karpie, które tam zasadziła rzekomo królowa francuska Marie Antoinette.

Nie potrzeba dowodzić, że tak praktykom jak i ludziom nauki zależy na tem, by posiadać niezawodnie metodę określania wieku ryb. Rybakowi, który wylowił rybę, nie może być oczywiście obojętnym, czy ryba ta ma 3, 5 lub 10 lat. Jeżeli w pewnej wodzie ryba rośnie zawolno, ma to zawsze swoje powody, jak brak odpowiedniego pożywienia, lub przepełnienie wody specjalnie tą odmianą ryb, robiących sobie wzajemnie konkurencję co do żywności. Rybak, znający te powody, może odpowiednio nastawić swoją gospodarkę rybną i osiągnąć najwyższą rentowność. Ważną rolę odgrywa tu ustalenie wieku ryb. Metoda taka istnieje. Polega ona na tem, że ryby nie rosną równomiernie, lecz odpowiednio do pory roku. W zimie rozwój ich prawie ustaje. Ryba w zimie nie przyjmuje prawie żadnego pożywienia, tak iż jej funkcje życiowe prawie całkowicie ustają. Dopiero kiedy na wiosnę po ogrzaniu wody znów się ożywi, rozpoczyna się na nowo jej rozwój fizyczny. Ta różnica rozwoju uwidacznia się w strukturze ości. Co roku narasta nowa warstwa ości na poprzedniej. W ten sposób tworzą się t. zw. pierścienie roczne, znane także u drzew. I te pierścienie drzewne powstają dzięki szybkiemu rozwojowi pnia w lecie i zastojowi w zimie. U większości ryb pierścienie roczne najwyraźniej występują na łuskach. Ilość widocznych pierścieni oznajmia, ile lat przeżyła łuska. Jeżeli łuska, jak to bywa normalnie, pochodzi z pierwszego roku życia ryby, tem samem oznaczony jest i wiek ryby. Węgorz np. dostaje łuski dopiero w trzecim roku. W wypadkach, gdzie ryby nie mają łusek, trzeba uciekać się do innych części kostnych. Odstepy między poszczególnymi pierścieniami wykazują poza tem także, jak następował wzrost ryby. W miarę postępującego wieku, pierścienie stają się coraz gęstsze, ponieważ wzrost ryby postępuje coraz powolniej. Jeżeli z tego powodu określenie wieku starych ryb staje się mniej dokładnym, nie posiada to właściwie żadnego znaczenia dla praktyki, której w pierwszym rzędzie zależy na tem, w których latach ryba najwięcej rośnie, ażeby ustalić jej rentowność. WiP.

Najweselszy Sylwester

Gdzieżby jak nie „Pod Kaktusem”? Moc niespodzianek, poza tem wesoły program, który będzie transmitowany przez wszystkie rozgłośnie na całą Polskę. Początek nominalnie o 9, faktycznie o 10, więc później jak o jedenastej nie radzę przychodzić. Przyjdźcie i przynieście ze sobą całą furę humoru, wszak cała Polska będzie słuchała, jak się bawicie. Komu zabraknie, temu ostatecznie na miejscu trochę się zastrzyknie. A więc niedziela, godzina 9, do widzenia „Pod Kaktusem”, Plac Wolności 14a.

SPORT

Hokej na lodzie

O puchar Spenglera. W Davos rozpoczął się międzynarodowy turniej o puchar, którego obrońcą jest praski „LTC”. W pierwszym dniu Czesi pokonali zespół uniwersytecki „Cambridge” 6:1 a drużyna gospodarzy „EHC Davos” zwyciężyła „Grasshoppers” z Zurychu 2:0. W drugim dniu „LTC” nieoczekiwanie przegrał z „Rapid” Paryż 0:1 (0:1, 0:0, 0:0) a studenci kanadyjscy uniwersytetu w Oxford ulegli również niespodziewanie „Grasshoppers” 1:0 (1:0, 0:0, 0:0).

„Lechia” i „Warta” pierwsze spotkanie o mistrzostwo okręgu klasy A, odbędzie się w niedzielę o godz. 12, na ślizgawce Stow. Urz. Skarbowych przy Wałach Batorego 5 (obok izby skarbowej). „Warta” w Nowy Rok wyjeżdża do Bydgoszczy na zawody towarzyskie z „Polonią”. (kom)

Kawior astrachański Ananasy świeże Wina wszelkiego rodzaju

M. Rotnicki, Poznań,
Fr. Ratajczaka 38 - Tel. 23-48

TEATRY

Z Teatru Nowego

Dziś w dalszym ciągu występ Jadwigi Zaklickiej w doskonałej farsie „Zgorszenie publiczne”, która zdobyła szturmem publiczność poznańską. Nieustannie salwy śmiechu.

Noc sylwestrowa w Teatrze Nowym

2 DNI

SZAMPAŃSKIEJ ZABAWY

w sobotę 30
i w niedzielę, 31 grudnia
o godzinie 11 wieczór

W KINIE METROPOLIS

REWJA

HUMORU - SATYRY - TAŃCA

Udział biorą:

J. FONTANÓWNA
BRACKA
STADNIKÓWNA
KOPCZYŃSKI
KRĘGLEWSKI
DREWICZ
REWELERSI
ALAN
i inni.

BILETY od 1 zł

(włącznie opłat socjalnych)

do nabycia w firmie Szrejbrovski

— SZCZEGÓŁY NA AFISZACH —

zapowiada się nadzwyczaj wesoło. Program złożony z szeregu aktualnych piosenek, dialogów i skeczów, urozmaicony występem gwiazd Poznania, wykona cały zespół. Będą to najweselsze urodziny 1934 roku.

Wieczór Sylwestrowy w Teatrze Wielkim

Zapowiedziany Wieczór Sylwestrowy w Teatrze Wielkim przez zespół artystów opery, operetki i baletu wywołał wielkie zainteresowanie, co świadczy o wielkiej popularności naszych miejscowych artystów wśród publiczności. Kto chce choć jeden wieczór w swym życiu spędzić na śmiechu i humorze, niech zawczasu podaży po bilety do firmy Szrejbrovski, które nabyć można już od 60 groszy. Cały zespół włożył swą energię w przygotowanie tego humorystycznego wieczoru, by każdy widz wyszedł z największym zadowoleniem z teatru. Każdy gość otrzyma miły upominek, za który nie trzeba płać.

Z Teatru Polskiego

Dziś efektowna komedia I. Wojnowicza „Pani ze słonecznikiem” z p. Brenoczy i dyr. Boelkiem na czele. W sobotę premiera znakomitej komedji Bałuckiego „Dom otwarty” w nowej inscenizacji Romana Zawistowskiego i nowych dekoracjach Z. Szpingiera. W niedzielę po poł. dla dzieci bajka „Szkłana Góra”. Ceny dla dzieci specjalnie niższe.

w ameryce także piją

PODBIPIETĘ

ANTOROWICZA

WINIAKI • LIKIERY • WINA

Fig 5 775-47,72

PIJCIE WINA KRAJOWE

TYLKO

GWARANTOWANE ZNAKIEM ZWIĄZKOWYM

Pr 5818-48.2

się pracuje w fabryce porcelany" — wygl. inż. Tadeusz Domaniewski; 14.00 „Pogadanka rolnicza”; 14.15 „Przegląd rynków produktów rolnych” — wygl. p. Stanisław Prus-Wisniewski; 14.26 muzyka popularna z płyt; 15.00 „wychowania społeczno-obywatelskie młodzieży wiejskiej” — wygl. p. Klemens Frelek; 15.20 audycja Związku Młodzieży Ludowej; 16.00 „W Sylwestrową noc” — słuchowisko dla dzieci p. Janusza Sępowskiego; 16.30 muzyka z płyt, Lomanto (tenor); 16.45 „Nowy Rok” opo-

chowisko pt. „Moja pieszczotka” p. Ta-deusza Segietyńskiego; 18.40 „Przeboje z roku 1933” (płyty); 19.30 radiotygodnik dla młodzieży; 19.50 muzyka lekka; 20.50 dziennik wieczorny; 21.00 odczyt aktualny; 21.15 „Na wesołej lwowskiej fall”; 22.15 wiadomości sportowe; 22.25 muzyka taneczna; 23.50 audycja specjalna; 24.05 do 02.00 audycja Sylwestrowa.

**ADOLF DYMSZA
TOLA MANKIEWICZÓWNA
MIECZYSLAW FOGG
CHÓR DANA**

najznakomitsze gwiazdy rewji i filmu polskiego, wystąpią po raz pierwszy w Poznaniu
jutro w sobotę, dnia 30 grudnia r. b. o godz. 11 wiecz. w teatrze „Słońce” i wykonają wspaniały program, złożony z samych przebojów w Poznaniu jeszcze nie wykonywanych.
Dekoracje art. mal. p. St. Zaremby.
Orkiestra pod dyrekcją kapelmistrza B. Kubika.
W niedzielę, dnia 31 grudnia o godzinie 11 wiecz. Wielki Wieczór Sylwestrowy z udziałem wszystkich gwiazd i całego Zespołu.
Takich gwiazd, takiego programu Poznań jeszcze nie podziwiał! Nie więc dziwnego, że zainteresowanie występami znakomitych artystów ogromne, a nazwisko DYMSZY jest na ustach wszystkich! Kto nie ma jeszcze biletów — niech śpieszy czempredzej do kasy!!!
Przedprzedaż biletów w składzie cygar p. Szejbrowskiego, ul. Gwarna nr. 20. Tel. 56-38. zg 20 877

RADJO

Niedziela, dnia 31 grudnia 1933 r.
Poznań (335 m) 14.00 „Sztuczny obornik” — wygl. inż. F. Chelkowski; 14.15 (W); 15.00 „Organizacja gospodarstw mniejszych przy Wlkp. Izbie Roln.” — wygl. p. A. Adamek; 18.40 gramofon; 0.30 audycja Sylwestrowa.
Warszawa (1412 m) 9.00 audycja poranna; 10.00 tr. nabożeństwa ze Lwowa; 11.40 odczyt misyjny pt. „Shuntekfu — Prefektura Apostolska w Chinach” — wygl. ka. Józef Leńko; 12.15 poranek muzyczny z Filharmonji; w programie utwory Chopina; w przerwie około 13.00 odczyt pt. „Jak

Zasada oszczędnych radjofonów
Kupować tylko najlepsze lampy radjowe t.j.
PHILIPS MINIWATT
Różnica w cenie minimalna.
różnica w jakości olbrzymia!
nr 7163

wiadanie Sosnkowskiego (kw. literacki); 17.00 pogadanka (dz. kob.); 17.15 polska muzyka o charakterze ludowym; 18.00 siu-

**Korespondencja
z Czytelnikami naszymi**

— Z. M. O. Według zasięgniętych przez nas informacji Pańskie zapatrywanie jest bezwzględnie słuszne, zgodne z ustawami; założenie środków prawnych przeciwko żądaniu urzędu skarbowego ma widoki powodzenia. (K)
— J. T. 21. Pozostaje tylko droga skargi i egzekucji wyroku (K)
— Podatki. Owszem, dotyczy również tych biur. (K)
— P. Nicciolek. Nie znamy takiej fabryki. Radzimy zapytać się osobiście w Izbie Przem.-Handl., ul. Mickiewicza 31. (K)

Dnia 27 grudnia 1933 r. zmarł po krótkiej chorobie, ś. p.

Franciszek Bartz

właściciel ziemski w Lubiniu
długoletni Prezes Rady Nadzorczej naszego Banku.

Ś. p. Zmarły okazywał Instytucji naszej przez szereg lat przynależności Swej do Rady jako Prezes szczere przywiązanie, służąc jej zawsze światłą radą i życzliwą pomocą. Cześć Jego pamięci!

ng 7359

Rada Nadzorcza i Zarząd Banku Ludowego w Trzemesznie.

W dniu 27 grudnia 1933 r., zmarł, ś. p.

Franciszek Bartz

Członek Rady Nadzorczej Mleczarni Spółdzielczej w Trzemesznie

W ś. p. Zmarłym straciłmy Członka szczerze oddanego sprawie Spółdzielczej, który Swą pracą i charakterem zdobył sobie szacunek i poważanie.

Cześć Jego pamięci!

Rada Nadzorcza i Zarząd
Mleczarni Spółdzielczej w Trzemesznie.

ng 7358

Po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., zasnęła w Bogu, moja najukochańsza żona, nasza najdroższa matka, babka i prababka, ś. p.

Marja z Beisertów Szulczyńska

I. voto Sobolewska

w 76 roku życia, o czym donoszą

w smutku pogrążeni

mąż, córka, zięć, synowie

Poznań, Warszawa, Berlin. i żony wnuk i prawnuk.

Pogrzeb odbędzie się 1 stycznia 1934 roku o godz. 14.30 z domu żałoby, Poznań, Jasna 12. Nazajutrz nabożeństwo żałobne. zg 20 879

W czwartek, dnia 28 grudnia 1933 r. o godz. 3.30 rano, zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św. nasza najdroższa siostra, ciotka i kuzynka, ś. p.

Władysława Niewitecka

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 31 grudnia o godz. 3 po południu z kaplicy cmentarnej parafji farniej, ul. Bukowska. Msza św. we wtorek, dnia 2. 1. 34 r. o godz. 8.30 w kościele farnym, o czym donoszą

zg 20 880

w ciężkim smutku pogrążone
siostry i rodzina.

Poznań, Toruń.

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

Na karnawał

najtaniej

Maski
Konfetti
Serpentyny
Girlandy
Lampiony
Kotyliony
Parasolki
Wachlarze

i wiele innych niespodzianek w firmie

hurt. **Fr. Szymański det.**

Poznań

tel. 2187 Pocztowa 31 tel. 2187

Pr 6468-52.23

OKAZJA!

Zakład fryzjerski w Poznaniu
pierwszorzędne urządzenie.
frekwencja 1000/0 (wyższa uczelnia) z powodu objęcia spadku
zaraz sprzedam. Spieszne
oferty Kurjer Pozn. zg 20 872

**Do sprzedania
w Ostrowie (Wlkp.)**

1. dom 1-piętrowy w Rynku.
2. dom 2-piętrowy przy ulicy Wrocławskiej na bardzo dogodnych warunkach.
Informacji udzieli
Dyrekcja Towarzystwa
Kredytowego m. Kalisz,
Kalisz, ul. św. Stanisława nr. 6
zg 20 254

NA SYLWESTRA

świeże Petit fours
wyborne czekoladki
marcepany i pierniki

poleca

WALERJA PATYK

Al. Marcinkowskiego 6 ul. 27 Grudnia 3

Pr 6478-52.24

Najlepsze!

Najtaniej!

DRZEWO OPALOWE

poleca drwalnia P. O. Caritas. Ceny z dostawą w domu

Koszyk rąbanego drzewa 0.60 zł
1 m rąbanego drzewa 18.— zł
1 m rżniętego drzewa 16.50 zł
1 m szczep w całości 15.— zł

Drzewo suche i kl. Zamówienia kierować prosimy do biura Poznańskiego Okręgu „Caritas” ul. Podgórna 10a, tel. 55-88 i 16-80 o. z do drwalni przy ul. Górna Wilda 34.

Zapomnisz o wszystkich troskach, gdy witać będziesz
NOWY ROK — NA WESOŁO

a tylko

Poznań MOULIN ROUGE Telefon 33-69

Restauracja, Winiarnia, Dancing, Kabaret, Bar
da Ci taką okazję — tam humor i śmiech królować będą
Wspaniały program Sylwestrowy i mce niespodzianek
Prześliczne lokale parterowe i I. piętra — 2 ORKIESTRY.
Wstęp wolny. Pr 6467-52.20
Na Sylwestra specjalne Menu z 4 dań. Początek o godz. 9-tej wieczorem.
Prosimy Szanownych Gości zawczasu zamawiać stoliki.

REDUTA SYLWESTROWA K.S. „WARTA“

w niedzielę, 31 grudnia od godziny 21 w BIAŁEJ SALI BAZAROWEJ

Wstęp łącznie z podatkiem 1,99

dg 2778

Orkiestra 15 pułku ułanów.

NA KARNAWAŁ

najmodniejsze tkaniny na toalety balowe, stosowną bieliznę, pończoszki, rękawiczki i różne drobiazgi dobierze Pani z łatwością u nas!!!!

DOM HANDLOWY F. WOŹNIAK

Poznań, Kramarska 16 (ul. Rynkowa)

ng 7360/1

Niniejszem zawiadamiam uprzejmie, że w sobotę, 30. bm. OTWIERAM przy ul. Fredry 13, nowocześnie i z komfortem urządzonej **KAWIARNIĘ — CUKIERNIĘ — ŚNIADALNIĘ** pod firmą „**WIELKOMIEJSKA**“

Zapewniam doborem jak i jakością potraw, pieczywa i napojów, oraz skora obsługą, zadość uczynić wymogom Szan. Publiczności. Dziękując za dotychczas okazaną mi życzliwość, proszę o dalsze poparcie. Detalicznie sprzedaję pieczywa.

Z poważaniem
Ludwik Bręczewski.

zg 20 881

OBECNIE

GWARNA 10**PROBIERNIA**

i osobna sprzedaż w butelkach szlachetnych wyrobów

ng 7456/7

firmy

B. KASPROWICZ**WINA**

Spirytusy { **RZETELNE**
SMACZNE
NIE DROGIE
dostarczają

Nyka & Posłuszny

Skład Win, Poznań, Wrocławska 33/34, telefon 11-94

Przysięgli dostawcy WIN MSZALNYCH.

Pg 6275-50.113

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:

1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811

i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11.

1. KAMIENICE

Administracje
domu przyjmie urzędnik etat., fachowiec. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 870

Administracje
domu przyjmie samotna pani poprowadzić sumiennie, pierwsze referencje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 231

Domek
nowy w Wilku przy Lubomiu pod Poznaniem sprzedam zaraz cena 5 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 286

Kupię kamienicę
rentującą się przy wieżach w Poznaniu — wpięta 20 tysięcy lub więcej. Pośrednictwo wykluczone. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 285

Kamienica
w dobrym punkcie, komfortowa, opłaty gotówka 250 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 558

2. PIENIĄDZ

Hipotekę
płatniejszą 3 700 tanio sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 210

Kupię
dom czynszowy w Poznaniu — wpięta 20 tysięcy lub więcej. Pośrednictwo wykluczone. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 285

Zecer
zdolny jako wsolnik potrzebny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 353

Wspólnika
do dobrze zaprowadzonego sklepu cukierków najprzebieższym punkcie gotówka do 2 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 558

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Zakopane
„Florida“ nowoczesnie urządzonej pensjonat Marji Paryskiej przyjmie zamówienia na styczeń. U! Chłubińskiego. telefon 554. ng 7247

4. OSOBISTE**Świadków**

napiadu na moją żonę przez jakas kobietę w sobotę 23 12 rano o 9 przy Starym Rynku poszukuję Drangosa Wroniecka 19. skład. zdg 99 274/5

Teodor R.

proszę adres Stanisław M. Jarocin. ng 7354

Unieważniam

weksel in blanco na 300 zł z akceptem Roman Musielewicz i jego żony a żyrowany przezemnie. Stanisław Bernard zdg 99 517

Zosiu

przysięż na Wieczór Sylwestrowy „Hasła“ do Belwedera. — Ed. zdg 99 528

6. OŻENKI**Panna**

z gotówką 15 000 i nieruchomości posłubi odpowiedniego rzemieślnika — urzędnika niekoniecznie zamożnego Geresdorf. Zduny. — Odpowiedź znaczek. zdg 99 567

Kupiec

branży wędlinowej. Górnolazak właściciel przedsiębiorstwa kabo Poznania, niezależny, średni wiek, szuka współwłaściciela, młodego serca z gotówką 4-500. Cel matrymonialny. Zapewniam ścisłą dyskrecję. Łask. oferty Kurjer Pozn. zdg 99 193

Panna

lat 36, z prowincji, obecnie w Poznaniu, posiadająca dom z ogrodem, pragnie wyjść za mąż za starszego kawalera lub emeryta. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 401

Kupiec

lat 26, z własnym przedsiębiorstwem, braku znajomości szuka młodej, sympatycznej żony. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 493

Organista

emeryt odstąpi posadę organistę kawalerowi, któryby się ożenił z jego córką. Panowie uczciwi, dobrego charakteru zechcą gwe oferty złożyć z fotografią do Kurjera Pozn. zdg 99 463

Kawaler

bez nałogu lat 25, kupiec, właściciel dobrze prosperującego sklepu bławatów z braku znajomości szuka panny do lat 23 z gotówką najchętniej sfer kupieckich lub urzędniczych. Cel matrymonialny. Oferty fotograficznie. Zgłoszenia proszę skierować do Kurjera Pozn. zdg 98 413

Inteligentna

wesoła brunetka poszukuje z braku znajomości inteligentnego pana od lat 35-60 Cel matrymonialny. Dyskrecja zapewniona. Zgłoszenia proszę skierować do Kurjera Pozn. zdg 99 459

Panna

31, posiadająca wszelkie zalety na dobrą żonę, lecz zupełnie biedna wydaje zamaż. Poważne oferty Kurjer Pozn. zdg 99 500

7. SPRZEDAŻE**Meble**

najtaniej A. Baranowski
Poznań Podgórna 13. Pg 551-23.59

Losy

do 4 klasy nabywać do 4 stycznia. Jeszcze kilka kwiatów wolnych. Kędziora, kolektor Sieroca 56 narożnik Nowej zdg 98 746

Meble

najtaniej u Bakosia
ul. Wewczasńska 1
Most Chwaliszewski przy Krzyżu zdg 98 459

Futra

karakułowe, dopielcowe, piżmowcowe, sełowe, oraz różnego rodzaju wydry, blany po cenach gwiazdkowych poleca Łajewski. Gwarska 20. zdg 2650

Magazyn mebli
Józef Baranowski
Wrocławska 19
Ceny najniższe. Pg 5872-33.97

Obrazy

Gersona, Malczewskiego, Fałata, Chelmonskiego, Juliusza Kossaka okazujemy sprzedam ul. Wierzbicice 4, mieszkanie 3 I, p. tr. zdg 99 000

Gramofony — Płyty

najkorzystniejsze źródło zakupu F. Balon Poznań Woźna 12. Pg 5919-49.15

Meble

najkorzystniej kupisz
u Andrzejskiego Poznań, ul. Wrocławska 4. dg 2 670

Towar

galanterijny, trykoty, bielizna, ewtl. urządzenie składowe, niższe cenę zakupu. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 99 111

Futro

prawdziwe sełowe damskie, bardzo obszerne sprzedam (bezcen). Focha 80, mieszkanie 10. dg 2740

Walizki

szkolne 1,40
Czysz Szkolna 11
Własna pracownia
Pierwszorzędne wykonanie
Pg 5 751-47.6

Wylegarkę

nowa tanio sprzedam z powodu wyjazdu Swarzędz Podgórna 15 zdg 99 247

Pięćlampowy

baterijny nowy aparat radiowy sprzedam okazynie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 202

Sprzedam

trzy miesięcznego doga. Gastro-nomja Szkolna 3. zdg 99 203

Skład

obuwia sprzedam zaraz towarem lub bez Polwrejska 12. zdg 99 255

Skład

pieczywa, cukierków korzystnie sprzedam. Chwaliszewo 18. zdg 99 254

Sprzedam

skład towarów krótkich i kapeluszy damskich 2 okna wystawowe w rynku mieście powiatowym w pełnym biegu mieszkanie 4 pokoje i kuchnia od zaraz Cena podług umowy. Adres wskazuje Kurjer Pozn. zdg 99 356

Rower

używany tanio. Słowackiego 48, mieszkanie 6. zdg 99 590

Tatra 2

cyl. dobrym stanie. Imuzyna z 2 500. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 573

Schody

żelazne 10 stopni, poręcz okazyjnie sprzedam. Portier Mickiewicza 28. Pg 6471-58.123

Futro

nieużywane piszozanki sprzedam 225.— Wielkie Garbary 53, m. 13. rg 4800

Urządzenia

do sklepu kolonialnego sprzedam tanio Lewandowska, Aleje Marcinkowskiego 16. zdg 99 545

Zakład fryzjerski

z mieszkaniem z powodu nagłego wyjazdu sprzedam zaraz za 2 000 zł. Adres Kurjer Pozn. zdg 99 538

Rowerowa

rama kompletna kołami, radio 3lampowe, akumulatorem sprzedam. Poddany Szamarskiego 34. zdg 99 530

Skład

spożywczy bez towaru natychmiast tanio sprzedam. Skońska 16/17. zdg 99 508

Gablotki

stolowe, regały oszklone i zwykłe pudła składowe kasa National. Wiza-Majuszek Nowa 6 zdg 99 546

Na Sylwestra**Na Sylwestra****Na Sylwestra**

kiełbaski, szklanki szlifowane, tanio tylko wprost Wroniecka 24. Hurt. Porcelany (Restauratorzy rabat). zdg 99 543

Zakład

fryzjerski wraz z urządzeniem tanio na sprzedaż Ławica-wieś. zdg 99 579

Samochód

Ford model A 4 drzwiowy kryty nowych gumach z 2 500. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 574

Restauracja

w Gnieźnie do objęcia wraz z koncesją Zgłoszenia Agencja Kurjera Pozn. Gnieźno 178. ng 7355

Strzelnica

z ogrodnictwem ca 2 ha ziemi zaraz do sprzedania lub wdzierżawienia, mieszkanie wolne — Oferty do Kurjera Pozn. zdg 99 177

Willę

piękna w ogrodem sprzedam w Gnieźnie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 2738

Codziennie

świeże baterie uznane za najlepsze dostarcza Kastor. św. Marcin 55. dg 2709

Torby szkolne 1.95
teki, śniadanki, parasole Czyst Szkolna 11 — naprzeciw Szpitala Miejskiego Własna pracownia. Pg 5 744-47.5

Sypialnie

jadalnie, gabinety, saloniki, fortepiany, kuchnie, lampy, obrazy najtaniej Dom Komisowy Wroniecka 6/8. Pg 54.52-43.43

Fryzjerski

skład Gnieźno. Informacje Dolna Włda 23, m. 9, pomiędzy godz. 8-11. zdg 99 372

Skład

rzeźnicki z całkowitem urządzeniem z powodu choroby tanio na sprzedaż. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 371

Skład

skór jedyny na miejscu 10 000 mieszkańców z urządzeniem i towarem sprzedam z powodu stosunków rodzinnych Główna ul. Główna 52. zdg 99 305/5

Materace

tapczany, łóżka metalowe, łóżka składane, krzesła, kanapy najtaniej. Strzelecka 31. skład. zdg 99 441/42

Maszyne

Singera krawiecka okragle czółenka. jak nowe sprzedam 26-rawia 19/21, m. 9. zdg 99 558/9

Pianino

lozarne Żydowska 33. zdg 99 484

Sieczkarka

i manez Kościelna 9 zdg 99 228

Skład

kolonialny przy ruchliwej ulicy krótko sprzedam Cichej ul. Traugutta 15. zdg 99 444

Gramofon

spafikowy maszynę Singera sprzeda Warszawa. Kraszewskiego 3. zdg 99 521

11. KUPNA

Kwity

lombardowe oraz srebro, złoto, kryształ, porcelana, meble, dywany, kupuje „Lamusa” Strzelecka 1. Pg 64571-58.120

Kupię

dynamo 10 KM 220 volt 1200 obr. Motor 6 KM 220 volt 1400 obr. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 99 074

Meble używane

przedmioty domowego użytku kupię przytulnie w komis Dom Komisowy. Wroniecka 6/8. Pg 5889-43.40

W Sołaczcu

kto odstąpi parcelę wojewódzka. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 536

Parcele

budowlana Poznań kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 197

Kolonialke

mieszkaniami kupię lub prężny skład. Agenci wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 218

Poszukuję

gramafonu walizkowego dwusprężynowego. Cena rozmiarowy pod zdg 99 229 Kurjer Poznański

50

m rur gazowych 2 8 używanych kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 266

Maszynę

do szycia kupię dobrze zapłąc. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 268

Spożywczo

kolonialny skład, dobrze prosperujący kupię od właściciela. Zgłoszenie Kurjer Poznański zdg 99 325

Pianino

kupię spiesznie. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 446

Pianino

tanie. Prusa 20 m. 11. zdg 99 438

12. DO WYNAJECIA

4 pokojowe

mieszkanie do wynajęcia centralne ogrzewanie, odnowione. Zamorski Niegolewski 12. telefon 6779. zdg 98 738

Dwupokojowe

Rawicka 33. zdg 98 820

Czteropokojowe

czyste, słoneczne, ewentualnie meble. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 145

Trzypokojowe

komforty Górczyn. Bosa 19. Gospodarz. od 12-16. zdg 99 096

3

pokoje mieszkanie z kuchnią, pięknie położone wprost od gospodarza do wydzierżawienia od 1 stycznia lub później. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 99 117

Mieszkanie

5 pokojowe i hol o świetnym rozkładzie, gruntownie odnowione przed 8 tygodniami, nowe pieca, przenośny telefon itp. z umiarkowanym czynszem, płatnym miesięcznie, odstawie z powodu przeniesienia służbowego, tylko poważnemu rezydentowi, od 1 lutego lub wcześniej. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznański zdg 99 110

5 pokojowe

komfort I. piętro do wynajęcia. Wielkie Garbary 14. Płucinski. zdg 97 872

Pokój

kuchnia dzierżawa zgóry Wlk. Dąbrowskiego na lewo za wiesz wodociągowa. zdg 99 301

Dwupokojowe

Debica, Wiskowa 73. zdg 99 200

Pokój

kuchnia i dwa pokoje z kuchnią do wynajęcia przy torze wysigowym Ławica Kubiak zdg 99 224

Pokój

kuchnie wynajme. Łazara. Te-czowa 26. ra 4 796

Mieszkanie

5-pokojowe Grotzgera I ptr. korzystnie wydzierżawia. Telefon 34-44. zdg 99 393

2 pokoje kuchnia

z ogrodem w Poznaniu do wydzierżawienia od 1. 1. 34. Zgłoszenia Taslowski ul. Cybilska 4 Śródk. zdg 99 494

Pięciopokojowe

komfortowe I. piętro zgóry. Dzi-lyńskich 7. mieszkanie 7. zdg 99 402

Pięciopokojowe

I ptr. wolne Długa 3. Zielone Ogródki. Gospodarz telefon 23-16 dz 2772

Mieszkanie

3-pokojowe (poddasze) z ogrzewaniem centralnym. Łazienka. Hd. od 1. 1. 34 do wydzierżawienia. De-bica, Mahnowa 4 (Górczowski) nr 782

Ubikacje

handlowe I piętro Stary Rynek 10. Informacje Rozmarynowicz Stary Rynek 93. rz 4318

4 pokojowe

II piętro Stary Rynek 10. czynsz rok zgóry Informacje Rozmarynowicz Stary Rynek 93. rz 4317

Mieszkanie

trypokojowe od gospodarza. Górna Włda 147. rz 4312

Wynajmie

2 razy po pokoju, kuchni, rok zgóry Grudzień 41. Jeżyce zdg 99 522

Mieszkanie

różnych wielkości. Zlecenie Gospodarz. Wojciecha 2. mieszkanie 1. zdg 99 581

3 ubikacje

Wodna 2 I piętro na biura. — przedsiębiorstwo od stycznia wynajme. Administracja: Masztalarska 6. Pg 6472-53.126

Trzypokojowe

łazienka, czynsz 60. Jeżyce dwupokojowe 32. Łazara od gospodarza wynajme zaraz. „Pawilon”. Marszałka Focha 15. zdg 99 460

2

pokoje centrum rok zgóry. Wroniecka 3. m. 7. rz 4310

Skład

2 pokoje kuchnia zaraz. Zgłoszenia Focha 41. m. 7. dz 2770

Trzy

pokoje zaraz. Zgłoszenia Aleja Hetmańska 1. Grzeszkowiak. Łazara. dz 2771

13. SZUKA MIESZK.

4 — 5 pokojowe

mieszkanie najwyżej II piętro — wszelkimi wygodami szuka starsze bezdzielne małżeństwo. Oferty podaniem cen Kurjer Pozn. zdg 99 091

2

pokoje kuchnia okolicy placu Sapieżyńskiego od gospodarza. — Oferty Kurjer Poznański zdg 98 691

Bezdzietne

pokoju z kuchnią rok zgóry. — Oferty Kurjer Poznański zdg 99 263

Dwupokojowego

kuchni okolicy Jeżyce plac zgóry, samodzielny rzemieślnik. — Oferty Kurjer Poznański zdg 99 265

Pokoju

próżnego od gospodarza. Cena. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 366

14. ZAMIANA MIESZKANIA

3

pokoje zamienie na dwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 219

2

pokoje kuchnie zamienie na 3-4 pokoje. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 218

15. POKOJE UMEBL.

Niekrepujący

elektryczność, utrzymaniem bez Marcina 64. m. 24. zdg 99 536

Pokój

umeblowany dla jednej lub 2 osób. Grobla 6. m. 10. zdg 99 471

Komfortowy

Kwiatowa 6 — 3. zdg 98 571

Panu

Jackowskiego 30 m. 9. zdg 98 736

Pokój

Różana 4. mieszkanie 4. zdg 98 747

Elegancki

utrzymaniem 80. — bez. Grobla 1b m. 8. zdg 98 763

Klatki

czysty, frontowy. Pościel pożądana. Szwalcarska 12a. m. 6. zdg 98 815

Klatki

gabinet, sypialnia, centrum. panom. Wysoka 4. I. prawo. zdg 98 947

Panu

Matejki 7 — 9. zdg 98 955

Pokój

frontowy słoneczny św. Marcina 64 m. 11. zdg 99 139

Podgórna

2/3 mieszkanie 6. zdg 97 644

Pokój

frontowy Długa 11. mieszkanie 3. zdg 99 119

Mickiewicz

21/25. mieszkanie 1 niekrepujący. Jednoosobowy kulturalnym pracującym. zdg 99 122

Rzeczypospolitej

5 mieszkanie 3. zdg 99 153

Bukowska

9. II. zdg 99 164

Pokój

dwuosobowy Kantaka 5. mieszkanie 7. zdg 99 186

Elegancki

Łakowa 16. I. prawo. zdg 99 190

Słoneczny

św. Marcin 55. mieszkanie 6. zdg 99 191

Jednoosobowy

frontowy. Wawrzynki Świątch 4. 12. zdg 99 192

Ladny

frontowy Plac Działowy 70. mieszkanie 10. zdg 99 194

Umeblowany

elektryczność Szyperska 3. mieszkanie 11. zdg 99 195

Pokój

1-2 osobowy Aleja Marcinkowska 27 m. 12. I. zdg 99 304

Ciepły

czysty, elektryczność. Wawrzynki Świątch 2. m. 8. zdg 99 306

Elegancki

Rybaki 9. mieszkanie 1. zdg 99 338

Frontowy

utrzymanie Przeczna 3 m. 2. zdg 99 239

Klatki

dwuosobowy. Marcin 29. III. zdg 99 292

Ciepły

elegancki dwuosobowy. Kreta 6. m. 7. zdg 99 351

Pokój

czysty z elektrycznością do wynajęcia od 1 stycznia Aleja Marcinkowska 1. III. ptr. m. 8. zdg 99 343

Czysty

solidnej osobie. Szkolna 3. mieszkanie 29. zdg 99 339

Lepszy

jeden dwuosobowy Skarbowa 13. mieszkanie 22. zdg 99 337

Działalności

2. m. 7. 1-2 osobom ewent. kuchnia zaraz. zdg 99 336

Dwuosobowy

ciepły wygodny. Słowackiego 35 — 5. zdg 99 335

Elegancki

panu na stanowisku zaraz. Podgórna 2a m. 5. zdg 99 334

Jeden

lub 2 panów. Wierzbicice 57. mieszkanie 9. zdg 99 243

Spokojna

21 — 6. zdg 99 244

Pokój

jeden - dwuosobowy. Mickiewicza 13. mieszkanie 7. zdg 99 246

Dworcu

Focha 27. mieszkanie 12. zdg 99 207

2 używaniem

telefonu. Matejki 6. mieszkanie 7. zdg 99 211

Dwa

jeden wygodny ewent. utrzymaniem Różana 4. mieszkanie 6. zdg 99 212

Dwuosobowy

paniom używaniem kuchni. Szkolna 10a. I. piętro. zdg 99 220

Czysty

elektryczność Rynek Łazarski 10a — 2. zdg 99 214

Dwuosobowy

elegancki. Łakowa 13. mieszkanie 19. zdg 99 161

Most Teatralny

pokój frontowy, wysoki parter, elektryczność solidnym Dąbrowskiego 15. mieszkanie 3. zdg 98 771

Paniom

Kreta 22 — 6. zdg 99 222

Dwuosobowy

elegancki. Łakowa 13. mieszkanie 15. zdg 99 223

Pokój

inteligentnej osobie lub małżeństwu. Spokojna 25. mieszkanie 6. zdg 99 225

Frontowy

biurkiem dwóch osób. Kochanowskiego 5. mieszkanie 1. zdg 99 226

Umeblowany

i prężny Matejki 4. mieszkanie 3. zdg 99 234

Pokój

Zamkowa 5. mieszkanie 2. zdg 99 243

Pokój

Kraśnickiego 13 m. 15. I. zdg 99 257

Pokój

umeblowany 2 osoby. Rybaki 31. m. 5. zdg 99 270

Pokój

2 solid. panom zaraz. Plac Nowomiejski 10a. m. 9. zdg 99 271

Tani

Grobla 19. mieszkanie 12. zdg 99 276

Dwuosobowy

obiadami lub bez. Piekary 18 — m. 6. zdg 99 278

Inteligentom

pokój pokoik także małżeństwu i wojskowym Śniadeckiego 4. mieszkanie 9. zdg 99 300

Dwu - trzyosobowy

elektr. utrzymaniem lub bez. Półwiejska 24 m. 8. zdg 99 390

Wspólny

paniencje u samotnej. Półwiejska 21. m. 28. zdg 99 357

Elegancki

pokój niedrogi. Małkowskiego 27. m. 6. zdg 99 355

Pokój

Romana Szymańskiego 9 m. 9. zdg 99 354

1 i 2

komfortowe nowe urządzone pokoje. Zgłoszenia: Młyńska 4 m. 1. zdg 98 636

Dwuosobowy

Kopernika 7 parter. zdg 99 338

Pokój

klatki. Gwarna 8 —

Biuro

lub na czystą pracownię pokój
wygodami. Mielżyńskiego 23. I.
m 7. zdg 99 575

18. DZIERŻAWY**Koncesję**

na wyszynk potrzebuje. Oferty
Kurjer Poznański zdg 99 189

Drukarnie

zmniejsza kilkunastu powód che-
roba, korzystnie sprzedam. Oferty
Kurjer Poznański zdg 99 352

Poszukuje

do 1000 móg dobrej ziemi dzier-
żawy. Dokładny opis do Ku-
rjera Poznańskiego zdg 99 326

Lokal

handlowy, frontowy, obszerny na
pracownię hurtownie wydierża-
w gospodarz. Administracja
Maszalarska 6. Pz 6469-58,130

TEATRY

Poznań, piątek, 29. 12.

TEATR POLSKI: Dziś —
„Pan ze słonecznikiem”.
Sobota, 30. 12. — „Dom
otwarty” Bałuckiego, pre-
mjera.

TEATR WIELKI: Dziś —
„Nitouche”.
Sobota, 30. 12.: „Żydów-
ka” gościnnie wystąpi
Stanisław Drabik.

Niedziela, 31. 12. godz. 3:
„Baron cygański”.
Niedziela, 31. 12. godz. 8:
„Nitouche”.

Niedziela, 31. 12. godz. 11:
Wieczór sylwestrowy.

TEATR NOWY: Dziś —
„Zgorszenie publiczne”.
występ Jadwigi Zaklic-
kiej.

Sobota, 30. 12. „Zgorsze-
nie publiczne”, występ
Jadwigi Zaklickiej.

Niedziela, 31. 12. o godz.
3.30: „Szczęście w domu”
po cenach znizonych, wy-
stęp Jadwigi Zaklickiej.

Niedziela, 31. 12. o godz.
8: „Zgorszenie publiczne”,
występ Jadwigi Zaklic-
kiej.

Niedziela, 31. 12. o godz.
11: Wieczór Sylwestrowy.

22. ZGUBY**Torebke**

kluczem zgubiono Torebke Gar-
barskiej Znalazca zechce oddać
za wynagrodzeniem chociażby
klucze Piaskowa 6/7. mieszka-
nie 8. zdg 99 208

Żołnierz

który podniósł torebkę damską
(portmonek, drobny), zru-
biona w czwartek 14.50 przy
wsadaniu tramwaju 4 Czerwony
upraszam zwrot wynagrodzenia
(pamiątki). Tel. 75-54. ul. Pocha
183 m. 2. dz 2776

23. ROZMAITE**Akuszka**

Kleinwłóknista Poznań cen-
trum ul. Romana Szymbalskie-
go 2 pierwsze piętro. lewo, drugi
dom od placu św. Józefa zdg 99 516

Kto

złożył w mieszkaniu na dogo-
dnych warunkach światło elek-
tryczne? Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 98 958

Ciała

swedzenie oraz wszelkiego rodzaju
wyrzuty skórne usuwa krem
Lam Age (z kognikiem). Ideal-
ny nieszkodliwy kosmetyk usu-
wający wady naskórka. Pz 4513

Znana

wródziarka Adarell, przedowia-
da przyszłość z cyfr — kart. Pod-
górną 13. mieszkanie 10. front.
zdg 99 362

Siwym włosom

odzywraca pod gwarancją pierw-
szojny kolor. Axela-Regenerat-
or włosów. J. Gachbusch. Poznań.
Nowa 7. konto czekowe P. K. O.
Poznań. nr 200 320. dz 7351

Piegi

osmalenie. 20te piąmy itp. usu-
wa pod gwarancją Axela krem
w słodkach po 1.— 2.— i 3.50 zł.
do tego Axela mydło kaw. 1.— zł.
Poznań Nowa. nr. 7. dz 7352

Dziecko

tygodniowe zdrowe chłopiec od-
dam na własne. Oferty Kurjer
Poznański zdg 99 497

Trwała ondulacja

nowym ulepszonej systemem na-
rowym który zastosować można
na włosy słabe, wycieńczone, ich
zwiększenie i wszelkie inne nie-
bezpieczeństwa wykonano N. Mu-
szyński „Salon de Coiffure”. ul.
27 Grudnia 4 i ul. 3 Maja nr. 3.
zdg 99 509

Nauczyciele!

Opracowuje referaty, streszcze-
nia pedagogiczne, odczyty do ex-
aminów, konferencji. Antoni
Mielnik. Przemysły, Świeciańska
54. zdg 99 570

Maskowe

kostiumy tanio wynajmę. Ol-
szańska. Lodowa 45 I. (Lazany)
Pz 6470-59,132

24. NAUKA**Kursy kroju**

szycia roboty różnych warun-
ków. bardzo korzystnie. Mari-
Magdalena 1 m 7. dz 2 028/9

Kurs

księgowości, stenografii maszy-
ny, rozpoczynamy 3 stycznia.
Postępowo. Plac Wolności 2 m. 8.
zdg 98 717/8

Poszukuje

rutynowanego tancerza do uło-
żenia tańców solowych. Oferty
do Kurjera Pozn. zdg 98 892

Korepetytor

języka greckiego, ucznia IV klasy
godziną 50. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 99 299

Laciny

poszukuje. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 99 217

Angielskiego

lekcje u Anglika niedrogo. Wa-
runki i cene. Kurjer Poznański
zdg 99 395

25. MUZYKA**Lekcje**

muzyki (fortepian skrzypce) u-
dzielam. Poplińskich 13 m. 20.
zdg 99 072

Orkiestry

na zabawy poleca Jankowski.
Działyskich 3. zdg 98 476

Udzielam

lekcji fortepianu 7 zł miesięc-
nie. Oferty Kurjer Poznański
zdg 98 898

Lekcyj

gry na fortepianie udziela dypl.
nauczycielka (członek Związku
Muzyków Pedagogów). — Aleje
Marcinkowskiego 1 III p. dom
Królowej Jadwigi zdg 99 344

Strojenia

naprawy fortepianów fachowo ta-
nio. Drygas. Podgórną 10 a.
zdg 99 410

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla posu-
kujących posady w tej rubryce
obliczamy po jednej trzeciej cenie
drobnych

Estończyk

obywatel polski, wszechstronnie
uodolniony, kawaler, pierwszy
raz w Polsce w smutnej sytuacji
prosi o jakakolwiek pracę. Jest
specjalista elektrotechnik. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 98 506

Urzędnicza

szuka jakiegokolwiek posady —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 98 765

Osoba inteligentna

w średnim wieku, zniósł dobre
kuchnię, gospodarstwo domowe
szybko wychowanie, dzieci przy-
mie odpowiednie zalecenie. Posiada
niezawodnego świadka jako
wychowawcy — Wymagania
skromne. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 99 1

DOBREGO SYLWESTRA

POZNAŃ, św. Marcin 55.

Wielkie warsztaty naprawy.

Sprawi orkiestra.
Gdy zagrasz z wieczora
Na płytach „Kastora”

Najnowsze przeboje

Ołbrzymi wybór

Gramofonów i PŁYT

„ODEON”

„KASTOR”

Hurt Detail

POZNAŃ, św. Marcin 55.

Wielkie warsztaty naprawy.

Posadę

ucznią z utrzymaniem drogerii,
blawatów, demystyki, biurowej
przyjme 18 l. 5 kl. gimn. Agen-
tura. Rozumno. dz 7343

Rutynowana

księżkowa pisze maszyną szuka
pracy choć przejściowo, najlep-
sze polecenia, wymagania skrom-
ne. Oferty Kurjer Poznański
zdg 99 283

Ekspedientka

z branży drogerii i perfumeryj-
nej poszukuje jakiegokolwiek po-
sady. Wymagania skromne. Zgło-
szenia Kurjer Poznański
zdg 99 313

Zajęcia

szuka korepetytor poliglota ry-
sownik sześć lat praktyki redak-
cyjnej. Oferty Kurjer Poznański
zdg 99 311

Dziewczyna

młodsza poszukuje posady do
wszystkiego, od pierwszego. Zgło-
szenia Kurjer Poznański
zdg 99 200

Ogrodnik

kawaler lat 32, dzielny w swym
zawodzie, obecnie wszelkiej kul-
turze ogrodniczej poszukuje po-
sady 1 i 3/4. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 99 295

Pomocnik

chemiczny poszukuje posady —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 99 297

Służący

dobre świadectwa, rekomendacje
bez środków do życia, prosi o za-
opiniowanie jakiegokolwiek pracy
chodzący za utrzymanie. Oferty
Kurjer Poznański zdg 99 298

Panią

z prowincji lat 18, szkoła przemy-
słowa, prawnym, szczerze po-
szukuje zajęcia w domu, pomoc
w interesie. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 99 343

Instalator

szuka osady portiera stróża do-
mu, placowego, z wykonaniem re-
paracji administracji domu, wza-
mian dwupokojowe. Oferty Ku-
rjer Poznański zdg 99 322

100

kaucji da ucznia dziewczyna
zaufania godna lat 30, która szu-
ka stała lejsza pracę od 1. I. 34
rocz z utrzymaniem lub bez —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 240

Kowal

podkurwacz żonaty, w własnym
pomocnikiem poszukuje posady
od 1. I. 1934 na majutku. Oferty
Kurjer Poznański zdg 99 221

Ogrodnik

samoćny 8 lat praktyki, dobre
świadectwa, poszukuje posady —
mieszkość obywatela Łaskawo
zgłoszenia Olejnik Wytomski
powiat Nowy Tomys zdg 99 242

Osoba

inteligentna w średnim wieku
przyjme posadę filii składzie
nieczywa za kaucją. Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdg 99 227

Młodsza

dziewczyna poszukuje posady —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 238

Służąca

z gotowaniem szuka posady. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 99 251

Poszukuje

posługi. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 99 258

Nauczyciel

szuka jakiegokolwiek posady biu-
rowej, wymagania skromne. Oferty
Kurjer Poznański zdg 99 264

Dziewczyna

szuka posady do wszelkich prac
domowych, kochająca dzieci, bez
spania. Oferty Kurjer Poznański
zdg 99 252

Posługaczka

szuka posługi. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 99 237

Sierota

przyjme zarząd domu. Oferty
Kurjer Poznański port. 805

Maszynistka biegła

młoda, pod dyktando poszukuje
stałej lub godzinowej posady —
wymagrodzenie skromne. Oferty
Kurjer Poznański zdg 99 412

Dziewczyna

młodsza szuka pracy do wszyst-
kiego. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 99 473

Młodsza

dziewczyna z prowincji szuka po-
sady. Oferty Kurjer Poznański
zdg 99 498

Posługi

poszukuje zaraz. Oferty Kurjer
Poznański zdg 99 488

Ogrodnik

żonaty, bezdzietny, z długoletnią
praktyką w kraju i zagranicą,
obeznany w wszelkich pracach
wchodzących w zakres ogrodnic-
wa, poszukuje posady. Łaskawe
zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 99 273

Pomocnik

gastroonomiczny
lat 24, z kaucją, poszukuje po-
sady. Oferty Kurjer Poznański
zdg 99 277

Kupiec

sumienny, uczciwy, brany kol-
onialnej ewtl. żelaznianej po-
szukuje jakiegokolwiek posady. —
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 99 960

Dziewczyna

przyjme posadę z dobrem goto-
waniem, do wszystkiego. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 99 044

Posługi

od zaraz z gotowaniem lub bez.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 99 034

Gospoia

poszukuje posady. Oferty Kurjer
Poznański zdg 99 054

27. WOLNE MIEJSCA**Przedstawiciele**

wysłańcy, domokrajnych po-
szukujemy wszędzie! Pokupmy
artykuł, wysoka prowizja „Fio-
rozon”. Bydgoszcz Gdańska 26
zdg 99 868

Dziewczyna

od 14-15 lat, przychodnia do ga-
zet. Zgłoszenia Wrocław 12.
kiosk. zdg 98 872

Fryzjerka

potrzebna od zaraz za pensję —
Grobka 28. zdg 99 563/4

Potrzebna

gospodyni - kuchmistrzyni, od 1.
2 34 z dokładną znajomością go-
towania i hodowli drobiu. —
Uwzględnia się świadectwo tylko
z dłuższym pobytem. Warunki
wiek i konie świadectw do Ku-
rjera Poznańskiego zdg 98 979

Potrzebna

stenotypistka do przedsiębiorstwa
na prowincji, niedaleko Poznania.
Zgłoszenia do eksped. Kurjera
Poznańskiego pod dz 2741

Pomocnik

gastroonomiczny
z dobrymi świadectwami od za-
raz potrzebny „Moulin Rouge”.
Kantaka 89. Pz 6456-52,12

Fryzjerka

potrzebna zaraz. Hotel Polonia.
Grunwaldzka 18. zdg 99 166

Potrzebna

ekspedientka z kaucją na wyjazd.
Dąbrowskiego 76. m. 14.
zdg 99 302

Samotny

pan z dzieckiem dwuletnim po-
szukuje służącej, umiejącej dobrze
gotować, prac i prasować, pensja
20 zł miesięcznie. Mylna 26.
zdg 99 291

Służąca

do wszystkiego. Wawrzyniak So-
łaczńska 11. zdg 99 299

Korespondentki

piszącej na maszynie poszukuje
Lempe św. Marcin 41.
zdg 99 294

Służąca

praniem zaraz. Szmarzewskiego
8. m. 5. zdg 99 296

Dziewczyna

potrzebna 10 zł miesięcznie. Gro-
bka 28. mieszkanie 15. zdg 99 341

Lacina

dla uczennicy IV kl. natychmiast
Oferty z warunkami Kurjer Po-
znański zdg 99 241

Złotnik

doświadczony i zdolny znajdzie
stałą pracę. Zgłoszenia z odpisa-
m świadectw do Kurjera Po-
znańskiego zdg 99 198

Posługaczka

z praniem potrzebna. Śniade-
kich 30. m. 8. zdg 99 324

300

gotówka gwarancja, dobry inte-
res. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 99 289

Fryzjer

możliwie damsko-męski, na stałą.
dobra posada, potrzebna zaraz.
Grunwaldzka 13. zdg 99 653

Potrzebna

służąca od 1 stycznia nie wyżej
lat 35 z samodzielnym gotowa-
niem i do wszystkiego z dobrymi
świadectwami i koniecznym pole-
ceniem. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 99 206

Fryzjerka

Św. Czesława 19 a. zdg 99 216

Służąca

kochająca dzieci, potrzebna. Ka-
nalowa 4 — 12. zdg 99 530

Dziewczyna

potrzebna świadectwa Św. Mar-
cin 18 m. 4. zdg 99 391

Fryzjerka

zaraz potrzebna, stała. Matejki
48/49. zdg 99 388

Kucharka